

Bryssel, 9. lokakuuta 2024
(OR. en)

14262/24

Toimielinten välinen asia:
2020/0103(COD)

ECOFIN 1109
UEM 336
CADREFIN 146
CODEC 1916

SAATE

Lähettäjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	8. lokakuuta 2024
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2024) 445 final
Asia:	KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE Vuoden 2023 vuosikertomus teknisen tuen välineestä

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2024) 445 final.

Liite: COM(2024) 445 final

Bryssel 8.10.2024
COM(2024) 445 final

KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

Vuoden 2023 vuosikertomus teknisen tuen välineestä

Alkusanat

Olen iloinen voidessani esitellä tämän kertomuksen, joka kattaa teknisen tuen välineen vuoden 2023 syklin. Teknisen tuen väline on tällä kolmannella syklillään osoittautunut onnistuneeksi politiikan välineeksi, josta on jäsenvaltioille konkreettista hyötyä. Kansallisten viranomaisten tukipyyntöjä oli kuitenkin huomattavasti enemmän kuin mihin rakenneuudistusten tuen pääosasto pystyi vastaamaan.

Tässä kertomuksessa esitetty näyttö osoittaa, että teknisen tuen väline auttaa jäsenvaltioita parantamaan hallinnollisia valmiuksiaan uudistusten suunnittelussa, kehittämisessä ja täytäntöönpanossa, edistää kestävä kasvun saavuttamista ja helpottaa vihreää ja digitaalista siirtymää. Koska teknisen tuen välineen varoja ei kohdenneta ennalta maantieteellisten tai temaattisten tekijöiden perusteella, se on edelleen joustava ja kysyntälähtöinen väline, joka mahdollistaa mukautumisen uusiin tarpeisiin ja nopeasti muuttuviin ympäristöihin.

On huomattava, että jäsenvaltioiden kiinnostus usean maan hankkeisiin jatkoi kasvamistaan: teknisen tuen välineestä tuettiin 34:ää tällaista hanketta vuonna 2023. Jäsenvaltiot osoittivat myös olevansa kiinnostuneita vahvistamaan alueellisen tason yhteistyötä kymmenen useita alueita kattavan hankkeen avulla. Lisäksi jäsenvaltiot osallistuivat innokkaasti 12:een teknisen tuen lippulaivahankkeeseen, jotka valittiin jäsenvaltioiden tarpeiden perusteella ja jotka liittyivät EU:n tärkeimpiin painopisteisiin.

Vuonna 2023 suurin osa teknisen tuen välineen tukemista uudistuksista liittyi kansallisten elpymis- ja palautumissuunnitelmien täytäntöönpanoon. Lisäksi teknisen tuen väline avattiin komission yhdentymis- ja liittymisprosessin nopeuttamista koskevan politiikan painopisteen yhteydessä EU:n rajojen ulkopuolelle. Se toteutettiin käynnistämällä pilottihanke, jossa laajentumisprosessissa mukana olevat maat toimivat tarkkailijoina valituissa teknisen tuen hankkeissa.

Tärkeä välitavoite vuonna 2023 oli myös tiedonannon ["Eurooppalaisen hallinnollisen alueen vahvistaminen" \(ComPact-aloite\)](#) antaminen. Siinä ehdotetaan konkreettisia toimia, joilla autetaan jäsenmaiden julkishallintoa vastaamaan kansalaisten ja yritysten tarpeisiin kaikkialla Euroopassa. Vuonna 2023 käynnistettiin myös ComPact-aloitteeseen liittyen teknisen tuen lippulaivahankkeena julkishallinnon yhteistyötä koskeva vaihto-ohjelma (PACE). Tällä aloitteella pyritään edistämään vertaisoppimista ja parhaiden käytäntöjen vaihtoa eri jäsenvaltioiden virkamiesten välillä hallinnollisten valmiuksien, päätöksenteon ja täytäntöönpano-osaamisen vahvistamiseksi. PACE-vaihto-ohjelmaa hyödynnettiin huomattavan paljon: yli 300 virkamiestä osallistui 70 vaihtoon eri jäsenvaltioissa.

Tässä kertomuksessa korostetaan myös teknisen tuen välineen merkittävää vaikutusta kilpailukykyyn, joka on EU:n keskeinen painopiste. Tämä yleiskatsaus jäsenvaltioille vuonna 2023 annetusta kilpailukykyä koskevasta tuesta perustuu

yhdeksään kilpailukykyä edistävään tekijään, jotka on yksilöity [sisämarkkinoiden 30. vuosipäivää koskevassa tiedonannossa](#) ja [sisämarkkinoita ja kilpailukykyä koskevassa vuosikertomuksessa 2024](#). Kertomuksessa esitellään konkreettisia tapauksia, joissa teknisen tuen välineellä tuettiin eurooppalaisia yrityksiä jäsenvaltioiden talouksien edistämiseksi luomalla työpaikkoja, yhteenkuuluvuutta, innovaatioita ja vaurautta.

Luotan siihen, että teknisen tuen väline tukee jatkossakin uudistusten suunnittelua ja täytäntöönpanoa EU:n keskeisten politiikkojen ja painopisteiden mukaisesti, vastaa kansallisiin ja kansainvälisiin haasteisiin ja vaikuttaa näin tulevana vuosina selvästi positiivisesti koko Euroopan unioniin.

Judit RÓZSA

Rakenneuudistusten tuen pääosaston virkaa tekevä pääjohtaja

SISÄLLYSLUETTELO

Alkusanat	1
Teknisen tuen väline	4
Teknisen tuen väline vuonna 2023	5
I. Pääkohdat	5
Julkishallinto ja hallintotapa	6
II. Teknisen tuen välineen vuoden 2023 sykli – tietoja ja lukuja	7
Teknisen tuen välineen vuoden 2023 syklin käynnistäminen	7
Teknisen tuen välineen vuoden 2023 tukipyynnöt	8
Teknisen tuen välineen vuoden 2023 hankkeet	10
Lippulaivahankkeet	12
Elpymis- ja palautumissuunnitelman tuki	12
Laajentumisprosessissa mukana olevien maiden tarkkailijoina toimimista koskeva pilottihanke	14
III. Hankkeiden toteutus	14
IV. Yhteistyö- ja tukisuunnitelmat	15
V. Teknisen tuen välinettä koskeva tiedottaminen	16
VI. Teknisen tuen välineen arviointi	17
Teknisen tuen väline keskeisenä tekijänä EU:n kilpailukyvyn tukemisessa	18
I. Toimivat sisämarkkinat	21
II. Yksityisen pääoman saatavuus	22
III. Julkiset investoinnit ja infrastruktuuri	23
IV. Tutkimus ja innovointi	25
V. Energia	26
VI. Kiertotalous	27
VII. Digitalisaatio	28
VIII. Koulutus ja osaaminen	29
IX. Kauppa ja avoin strateginen riippumattomuus	30
Päätelmät	32
Liite 1 – Teknisen tuen välineen vuosittainen sykli	33
Liite 2 – Teknisen tuen välineen vuoden 2023 yleinen menettely: pyynnöt jäsenvaltioittain	34

TEKNISEN TUEN VÄLINE

Vuodesta 2021 lähtien **käytössä ollut teknisen tuen väline¹** on EU:n ohjelma, joka **tarjoaa jäsenvaltioille räätälöityä teknistä asiantuntemusta niiden uudistusohjelmien suunnittelemiseksi ja täytäntöönpanemiseksi muun muassa kansallisten elpymis- ja palautumissuunnitelmien avulla**. Sen yleisenä tavoitteena on edistää EU:n taloudellista, sosiaalista ja alueellista yhteenkuuluvuutta tukemalla jäsenvaltioiden pyrkimyksiä niiden uudistusten täytäntöönpanossa, jotka ovat tarpeen taloudellisen ja sosiaalisen elpymisen, selviytymiskyvyn ja ylöspäin tapahtuvan taloudellisen ja sosiaalisen lähentymisen saavuttamiseksi.

Teknisen tuen välinettä hallinnoi Euroopan komission rakenneuudistusten tuen pääosasto, ja sitä voivat käyttää kaikki jäsenvaltiot, joilla on haasteita uudistusten suunnittelussa ja täytäntöönpanossa. Tämä koskee myös uudistuksia, joilla pyritään vastaamaan **talouspolitiikan eurooppalaisessa ohjausjaksossa** yksilöityihin haasteisiin, **EU:n politiikan painopisteitä ja jäsenvaltion omasta aloitteesta** käynnistettyjä uudistuksia. Teknisen tuen välineestä **ei kohdenneta varoja ennalta** jäsenvaltioittain tai politiikanaloittain.

Teknisen tuen väline ei edellytä yhteisrahoitusta jäsenvaltioilta. Sen kokonaistalousarvio vuosien 2021–2027 monivuotisessa rahoituskehyksessä on **864,4 miljoonaa euroa**. Lisäksi jäsenvaltiot voivat pyytää teknistä lisätukea suoran maksuosuuden kautta tai osana elpymis- ja palautumissuunnitelmiaan.

2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Yhteensä
116,4	118,7	121,1	123,5	126,0	128,5	130,4	864,4

Kaavio 1 – Teknisen tuen välineen talousarvio ohjelmakaudella 2021–2027 (miljoonaa euroa)

Teknisen tuen välineestä tarjotaan tukea saaville jäsenvaltioiden viranomaisille ainutlaatuista hankepohjaista teknistä asiantuntemusta ja vertaisoppimismahdollisuuksia, joilla niitä autetaan ratkaisemaan uudistuksiin liittyviä haasteita. Se on jäsenvaltioiden kysyntään perustuva **väline**, jonka organisointi toteutetaan liitteessä 1 kuvatuissa **vuosittaisissa sykleissä**. Teknisen tuen välineestä tarjotaan tukea toimintapolitiittiseen neuvonantoon, toimintapolitiikan muuttamiseen, strategioiden ja uudistusten etenemissuunnitelmien laatimiseen sekä lainsäädännöllisten, institutionaalisten, rakenteellisten ja hallinnollisten uudistusten tukemiseen liittyvän asiantuntemuksen ja asiantuntijoiden muodossa. Se koskee myös institutionaalisten, hallinnollisten ja alakohtaisten valmiuksien lisäämistä, seminaareja, konferensseja ja työpajoja, parhaiden käytäntöjen vaihtoa ja koulutustoimia, yhteisten menetelmien kehittämistä, tietoteknisten valmiuksien lisäämistä ja tutkimusten toteuttamista.

Näin ollen teknisen tuen väline vahvistaa EU:n jäsenvaltioiden institutionaalisia ja hallinnollisia valmiuksia. Tuki räätälöidään uudistustarpeiden ja kunkin

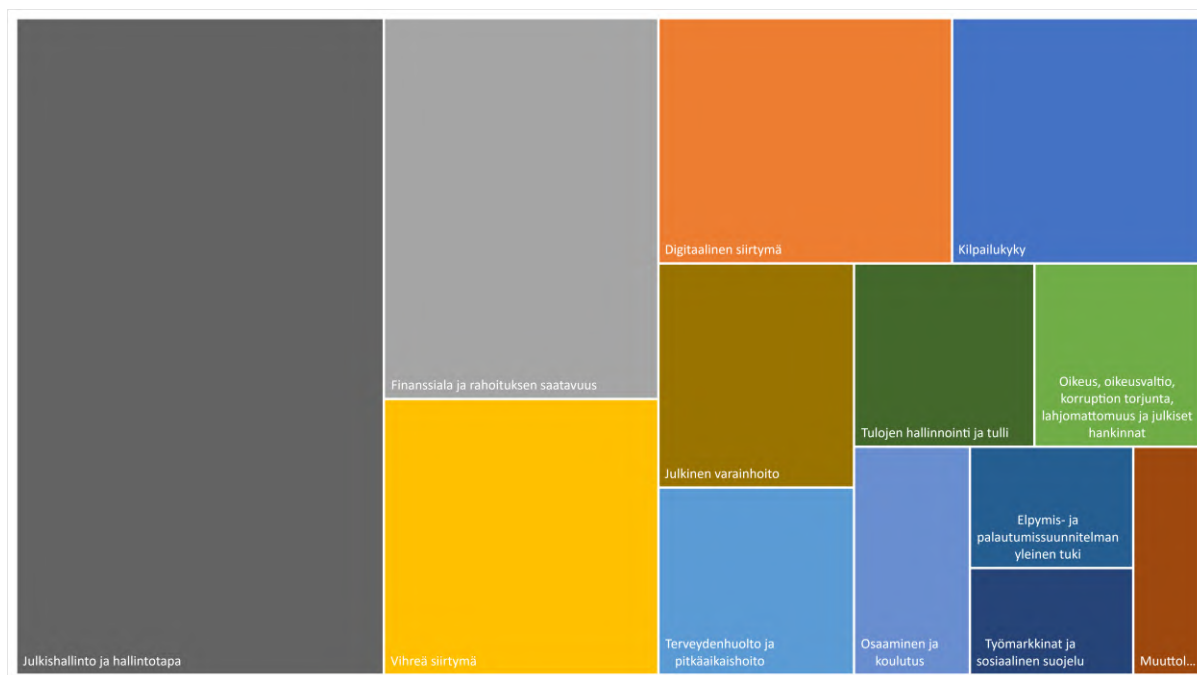
¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/240, annettu 10 päivänä helmikuuta 2021, teknisen tuen välineen perustamisesta (EUVL L 57, 18.2.2021, s. 1).

edunsaajaviranomaisen valmiuksien mukaiseksi. Se tuo kuhunkin hankkeeseen ainutlaatuisen yhdistelmän asiantuntemusta, jota tarjoavat Euroopan komission, jäljempänä 'komissio', omat asiantuntijat sekä EU:n jäsenvaltioiden kansallisten viranomaisten asiantuntijat (esimerkiksi komission teknisen avun TAEX-ohjelman² kautta) ja kansainvälisten järjestöjen tai yksityisen sektorin asiantuntijat. Tarvittaessa komissio tekee ulkopuolista asiantuntemusta koskevan sopimuksen suoran hallinnoinnin (pääasiassa yksityinen sektori) tai välillisen hallinnoinnin³ (pääasiassa kansainväliset järjestöt) kautta. Rakenneuudistusten tuen pääosaston henkilöstö on täysimääräisesti mukana kunkin hankkeen täytäntöönpanoprosessissa.

TEKNISEN TUEN VÄLINE VUONNA 2023

I. Pääkohdat

Aiempien vuosien tapaan teknisen tuen väline antoi vuonna 2023 kansallisten viranomaisten esittämien pyyntöjen perusteella teknistä tukea kaikille jäsenvaltioille **monilla eri politiikan aloilla**. Niitä olivat muun muassa julkishallinto ja hallintotapa, vihreä ja digitaalinen siirtymä, kilpailukyky, terveydenhuolto ja pitkäaikaishoito, tulojen hallinnointi ja tulli, julkinen varainhoito, oikeus, oikeusvaltio, korruption torjunta, lahjomattomuus ja julkiset hankinnat, työmarkkinat ja sosiaaliturva, osaaminen ja koulutus sekä muuttoliike.

Kaavio 2– Vaikutus politiikan painopisteisiin

² https://neighbourhood-enlargement.ec.europa.eu/funding-and-technical-assistance/taix_fi

³ Luettelo yhteisöistä, jotka panevat täytäntöön EU:n varoja välillisen hallinnoinnin kautta teknisen tuen välineen osalta, on [teknisen tuen välineen verkkosivustolla](#).

Teknisen tuen välineen hankkeilla tuettiin vuonna 2023 vahvasti myös kansallisten **elpymis- ja palautumissuunnitelmien**⁴ täytäntöönpanoa. Lisäksi teknisen tuen välineestä tuettiin edelleen jäsenvaltioita **vihreää siirtymää ja digitaalista siirtymää** koskevien uudistusten suunnittelussa ja täytäntöönpanossa. Ukrainalle osoitettavan solidaarisuuden vahvistamiseksi jäsenvaltiot saivat teknisen tuen välineestä tukea myös Venäjään kohdistettavien rajoittavien toimenpiteiden toteuttamiseen. Euroopan osaamisen teemavuoden 2023 puitteissa teknisen tuen välineestä tuettiin useita jäsenmaita niiden kansallisen osaamisstrategian kehittämisessä puutteiden ja kohtaanto-ongelmien ratkaisemiseksi.

Toimielinten tasolla koheesio- ja uudistusasioista vastaava komission jäsen Elisa Ferreira tapasi 7. marraskuuta 2023 Euroopan parlamentin budjettivaliokunnan ja talous- ja raha-asioiden valiokunnan keskustellakseen teknisen tuen välineen täytäntöönpanosta.

Julkishallinto ja hallintotapa

Komissio antoi 25. lokakuuta 2023 tiedonannon **"Eurooppalaisen hallinnollisen alueen vahvistaminen" (ComPact-aloite)**. Siinä ehdotettiin konkreettisia toimia, joilla autetaan jäsenmaiden julkishallintoa vastaamaan kansalaisten ja yritysten tarpeisiin kaikkialla Euroopassa. Komission jäsen Ferreira esitteli **ComPact-aloitteen** 7. joulukuuta 2023 **kilpailukykyneuvostossa** (sisämarkkinat ja teollisuus).

ComPact-aloite oli vastaus jäsenvaltioiden, Euroopan parlamentin ja alueiden komitean komissiolle esittämiin kehotuksiin edistää yhteistyötä ja poliittista vuoropuhelua sekä auttaa parantamaan EU:n julkishallintojen valmiuksia ja laatua keskus-, alue- ja paikallistasoilla. ComPact-aloite vastaa myös eurooppalaisten odotuksiin, jotka ilmaistiin rakenneuudistusten tuen pääosaston keväällä 2023 tekemässä **uudistuksia ja julkishallintoa koskevassa Eurobarometri-tutkimuksessa**. Tämän kyselytutkimuksen mukaan kansalaiset halusivat, että julkishallinnot olisivat vähemmän byrokraattisia, tarjoaisivat palvelut nopeammin, lisäisivät avoimuutta ja olisivat lähempänä kansalaisia. ComPact-aloite on komission kaikkien aikojen ensimmäinen kattava toimenpidekokonaisuus, jolla tuetaan kansallisten hallintoviranomaisten nykyaikaistamista ja vahvistetaan niiden yhteistyötä maiden välillä, jotta ne voivat yhdessä vastata yhteisiin haasteisiin.

ComPact-aloitteen tavoitteena on **edistää yhteistyötä ja poliittista vuoropuhelua sekä auttaa parantamaan julkishallinnon valmiuksia ja laatua EU:ssa keskus-, alue- ja paikallistasoilla**. Siinä ehdotetaan strategisia toimia, joilla tehostetaan eurooppalaista hallinnollista aluetta edistämällä yhteisiä yleisiä periaatteita, parantamalla julkishallinnon laatua ja vahvistamalla sen tukea jäsenvaltioiden hallintojen nykyaikaistamiselle.

Vuonna 2023 käynnistettiin ComPact-aloitteeseen liittyvä erityinen uusi teknisen tuen välineen lippulaivahanke, julkishallinnon yhteistyötä koskeva vaihto-ohjelma (PACE). Tällä aloitteella pyritään edistämään vertaisoppimista ja parhaiden käytäntöjen vaihtoa

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston **asetus** (EU) 2021/241, annettu 12 päivänä helmikuuta 2021, elpymis- ja palautumistukivälineen perustamisesta, 7 artiklan 2 kohta (EUVL L 57, 18.2.2021, s. 17).

eri jäsenvaltioiden virkamiesten välillä hallinnollisten valmiuksien, päätöksenteon ja täytäntöönpano-osaamisen vahvistamiseksi. ComPAct-aloitteen ja teknisen tuen välineen tiivis yhdenmukaistaminen auttaa jatkamaan toimintapolitiikan vahvaa keskittämistä jäsenvaltioiden julkishallinnon toimintavalmiuksien ja tehokkuuden parantamiseen.

II. Teknisen tuen välineen vuoden 2023 sykli – tietoja ja lukuja

Teknisen tuen välineen vuoden 2023 syklin käynnistäminen

Teknisen tuen välineen vuoden 2023 sykli käynnistettiin verkossa 5. toukokuuta 2022 pidetyssä **teknisen tuen välinettä käsittelevässä vuotuisessa konferenssissa ”Jäsenvaltioiden häiriönsietokyvyn kehittäminen”**. Konferenssissa esiteltiin, miten teknisen tuen välineellä voidaan tukea jäsenvaltioita häiriönsietokykyä kehittävien uudistusten onnistuneessa suunnittelussa ja täytäntöönpanossa erityisesti viimeaikaisten kriisien (covid-19-pandemian ja Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen) yhteydessä. Siinä esiteltiin myös teknisen tuen välineen vuoden 2023 tärkeimmät painopisteet, erityisesti seuraavat:

- elpymis- ja palautumissuunnitelmien täytäntöönpanon jatkuva tukeminen
- tuen keskittäminen valittuihin EU:n painopisteisiin käyttäen rakenneuudistusten tuen pääosaston innovatiivisia lippulaivahankemalleja, jotka ovat komission jäsenvaltioille ennakoivasti ehdottamia hankemalleja
- usean maan ja usean alueen välisten hankkeiden suunnittelun ja täytäntöönpanon edistäminen.

Konferenssissa esiteltiin myös **12 teknisen tuen lippulaivahankeideaa**, jotka kehitettiin uudistustarpeiden käsittelemiseksi useissa jäsenvaltioissa. Ne liittyvät EU:n tärkeimpiin painopisteisiin, joita jäsenvaltiot panevat parhaillaan täytäntöön. Näin niillä pyritään tukemaan jäsenvaltioita häiriönsietokykyä ja kasvua edistävien uudistusten toteuttamisessa.

Lisäksi ehdotettiin, että teknisen tuen välineen vuoden 2022 lippulaivahanketta **”EU Supervisory Digital Finance Academy”** (valvontaviranomaisille tarkoitettu digitaalisen rahoituksen akatemia), jonka tarkoituksena on parantaa rahoitusvalvontaviranomaisten osaamista, jatketaan vuoden 2023 syklin aikana.

Teknisen tuen välineen vuoden 2023 lippulaivahankkeet

- [Ympäristönäkökohtien sisällyttäminen julkiseen talouteen – ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen toteuttaminen julkisissa rahoitusohjelmissa](#)
- [Uusiutuvan energian hankkeiden lupamenettelyjen nopeuttaminen](#)
- [Tuki ilmastonmuutokseen sopeutumiselle](#)
- [ESG-riskien hallinta finanssialalla](#)
- [Tuki teollisille ekosysteemeille](#)
- [Muuttoliike ja osaajien houkuttelevuus](#)
- [Kohti yksilökeskeistä integroitua hoitoa](#)
- [YOUTH FIRST – tukea lasten ja nuorten hyvinvointiin, koulutukseen, sosiaaliseen suojeluun ja työnäkymiin](#)
- [PACE – julkishallinnon yhteistyötä koskeva vaihto-ohjelma](#)
- [Hallinnollista yhteistyötä koskevan direktiivin yhteydessä jäsenmaiden välillä vaihdettavien verotietojen laadun ja käytön vahvistaminen](#)
- [Julkisia hankintoja tekevän henkilöstön ammatillistaminen: strategisten menetelmien, lahjomattomuuden ja avoimuuden vahvistaminen](#)
- [Alue- ja paikallishallinnon digitaalinen siirtymä](#)

Teknisen tuen välineen vuoden 2023 tukipyynnöt

Vuoden 2023 yleisessä menettelyssä **27 jäsenvaltiota** oli 31. lokakuuta 2022 mennessä **jättänyt 530 teknistä tukea koskevaa pyyntöä**. Pyydetyn tuen kokonaismäärä oli 256 miljoonaa euroa, mikä oli yli kaksinkertainen määrä verrattuna käytettävissä olevaan rahoitukseen. Kaikki toimitetut pyynnot katsottiin tukikelpoisiksi⁵, mutta pyynnön esittäneet jäsenvaltiot peruuttivat seitsemän pyyntöä arviointivaiheessa. Näin ollen valintaa varten oli arvioitavana 523 pyyntöä.

Rakenneuudistusten tuen pääosasto on varmistanut tarkasti määritellyllä päätöksentekoprosessilla (ks. liite 1), että hankkeet valitaan teknistä tukea koskevan asetuksen 9 artiklan 5 kohdassa määriteltyjen arviointiperusteiden perusteella. Pyyntöjä analysoidaan tunnistettujen haasteiden kiireellisyyden, laajuuden ja vakavuuden, asianomaisten politiikanalojen tukitarpeiden ja asianomaisten jäsenvaltioiden sosioekonomisten indikaattoreiden sekä institutionaalisten ja yleisten hallinnollisten valmiuksien analyysin perusteella. Rakenneuudistusten tuen pääosasto tekee myös tukikelpoisuusselvityksen sen varmistamiseksi, että toimet ovat teknistä tukea koskevan asetuksen 8 artiklan mukaan tukikelpoisia.

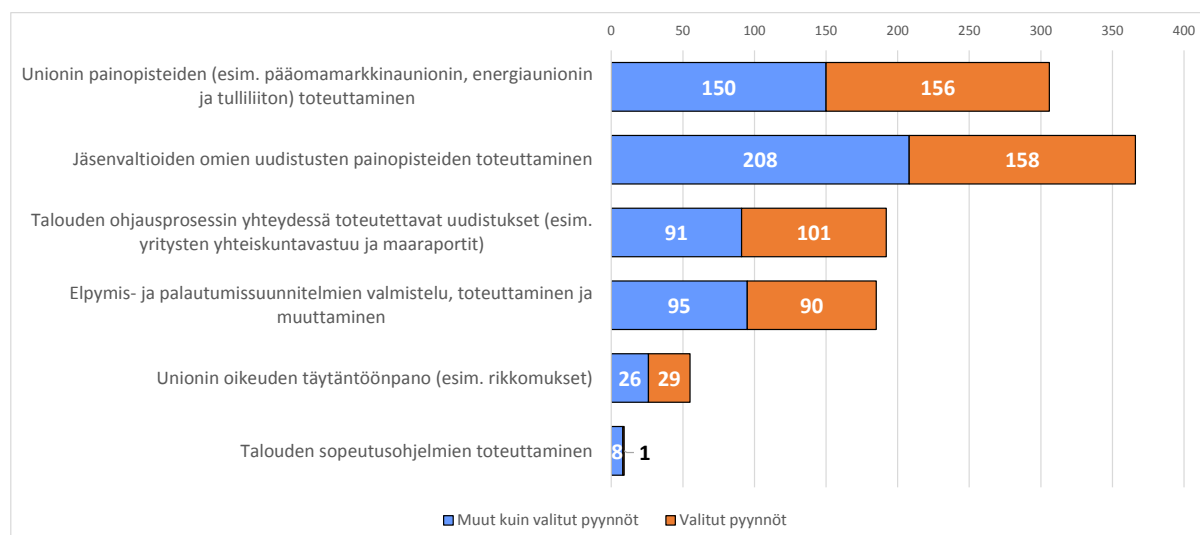
Kiireellisissä tapauksissa komissio voi tukea jäsenvaltioita **erityistoimenpiteillä**. Teknistä tukea koskevan asetuksen 12 artiklan 7 kohdan mukaan rakenneuudistusten tuen pääosasto voi näin ollen hyväksyä myös erityistoimenpiteitä teknisen tuen välinettä koskevassa asetuksessa vahvistettujen tavoitteiden ja toimien mukaisesti teknisen tuen tarjoamiseen kansallisille viranomaisille **kiireellisten tarpeiden** täyttämiseksi. Tällaiset erityistoimenpiteet ovat luonteeltaan väliaikaisia ja liittyvät

⁵ Pyyntöjen tukikelpoisuus tarkastetaan teknisen tuen välinettä koskevan asetuksen 8 ja 9 artiklassa vahvistettujen arviointiperusteiden perusteella. Mahdollisten edunsaajien tukikelpoisuus puolestaan tarkastetaan teknisen tuen välinettä koskevan asetuksen 2 artiklassa vahvistettujen arviointiperusteiden perusteella.

9 artiklan 3 kohdassa säädettyihin erityisolosuhteisiin (muun muassa elpymis- ja palautumistukivälineen mukaisten elpymis- ja palautumissuunnitelmien valmistelu tai toteuttaminen, talouden ohjausprosessin yhteydessä toteutettavien uudistusten, kuten maakohtaisten suositusten, toteuttaminen tai talouden sopeutusohjelmien toteuttaminen). Vuonna 2023 rakenneuudistusten tuen pääosasto ei tukenut yhtään erityistoimenpidettä.

Rakenneuudistusten tuen pääosasto kuuli muita komission yksiköitä/pääosastoja varmistaakseen, että teknisen tuen välineestä vuonna 2023 annettava tekninen tuki olisi EU:n politiikan mukaista, että se ei olisi päällekkäistä muiden EU:n toimien ja rahoituksen kanssa ja että sitä täydennettäisiin ja kehitettäisiin muiden EU:n ohjelmien pohjalta.

Esitetyt pyynnöt koskivat myös laajemmin eri olosuhteissa yksilöityjen uudistusten tukitarpeita, mukaan lukien jäsenvaltioiden omien uudistusten painopisteet ja uudistukset, joilla vastataan sekä EU:n talouden ohjausprosessissa tunnistettuihin että EU:n painopisteiden toteuttamiseen liittyviin haasteisiin.

Kaavio 3– Jäsenvaltioiden pyyntöihin liittyvät teknisen tuen välineen olosuhteet

Liitteessä 1 esitetyn arviointi- ja valintaprosessin jälkeen **teknisen tuen välineen vuoden 2023 yleisessä menettelyssä valitut 231 pyyntöä, joissa haetun tuen kokonaismäärä oli 119,7 miljoonaa euroa**, koskivat EU:n keskeisiä painopisteitä, mukaan lukien seuraavat⁶:

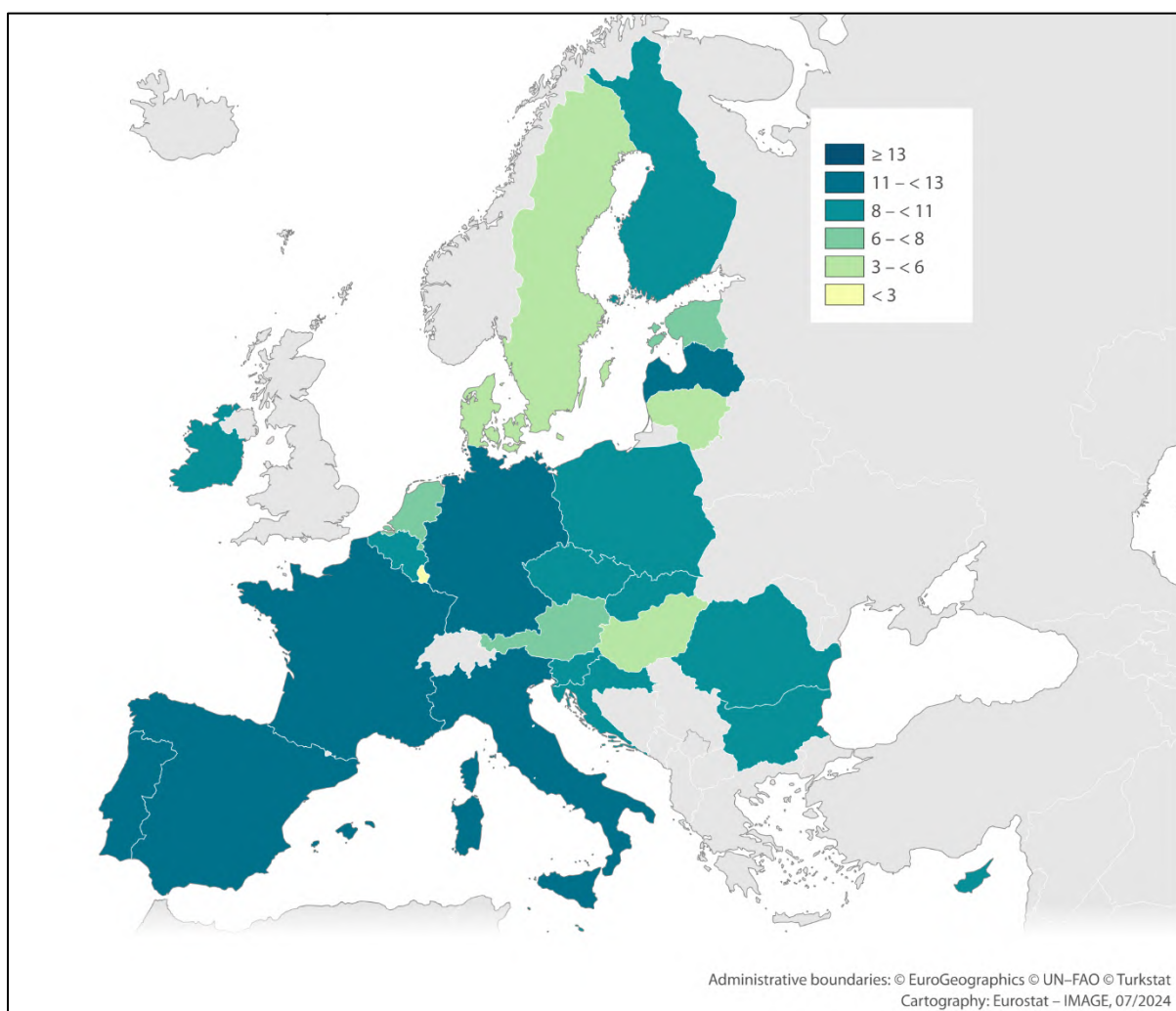
- 90 kansallisten elpymis- ja palautumissuunnitelmien täytäntöönpanoon liittyvää pyyntöä
- 69 digitaaliseen siirtymään liittyvää pyyntöä
- 83 Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaan liittyvää pyyntöä
- 34 yhdenvertaisuuteen liittyvää pyyntöä (naisten, vammaisten henkilöiden, romaniyhteisön, maahanmuuttajien, ikääntyneiden ja hlbtq-yhteisön tukeminen).

⁶ Yhdellä teknistä tukea koskevalla pyynnöllä voidaan edistää useita EU:n painopisteitä.

Teknisen tuen välineen vuoden 2023 tuen kohteena oli toimenpiteitä kaikissa jäsenvaltioissa.

Teknisen tuen välineen vuoden 2023 hankkeet

Sen jälkeen kun 21. maaliskuuta 2023 [oli hyväksytty rahoituspäätös ja vuotuinen työohjelma](#), jossa vahvistettiin teknisen välineen vuoden 2023 tuen täytäntöönpanoon tarvittavat toimenpiteet⁷, **valituista 231 pyynnöstä muodostettiin 151 hanketta**, kun useita pyyntöjä sulautettiin yhdeksi hankkeeksi mittakaavaetujen saavuttamiseksi toteutuksessa, synergioden edistämiseksi ja vertaisoppimismahdollisuuksien helpottamiseksi. Näistä 151 hankkeesta puolestaan tuettiin **27:ää jäsenvaltiota 326 huipputason uudistuksen**⁸ valmistelussa, suunnittelussa ja toteuttamisessa.

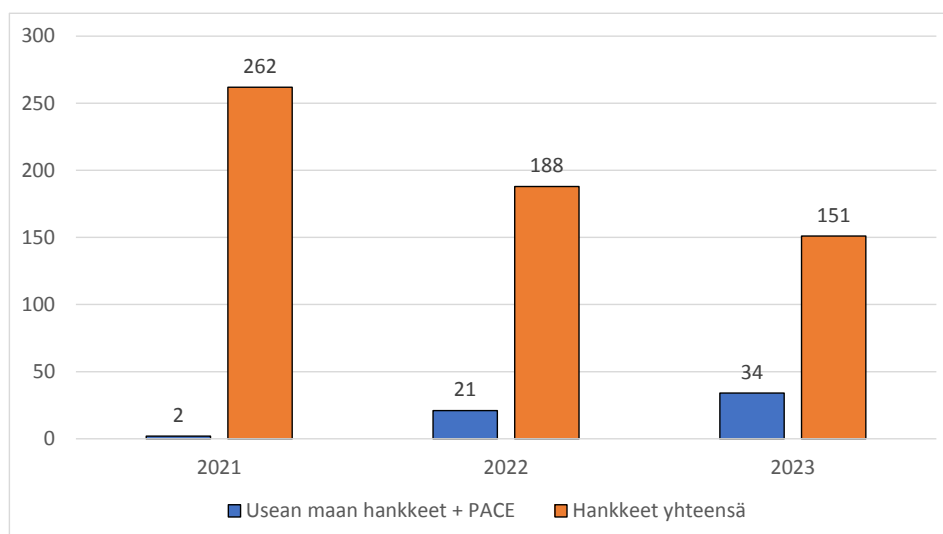
Kaavio 4– Teknisen tuen välineestä vuonna 2023 tuettujen uudistusten määrä kussakin jäsenvaltiossa

⁷ Komission täytäntöönpanopäätös C(2023)1 786, annettu 20 päivänä maaliskuuta 2023, teknisen tuen välineen rahoituksesta ja vuoden 2023 työohjelman hyväksymisestä.

⁸ Teknisen tuen välineestä vuonna 2023 tuettujen uudistusten kokonaismäärä on suurempi kuin tuettujen hankkeiden kokonaismäärä, koska useiden maiden hankkeina ja useiden maiden pyyntöinä valittujen pyyntöjen kokonaismäärä vastasi useita teknisen tuen välineestä vuonna 2023 eri jäsenvaltioissa tuettuja uudistuksia.

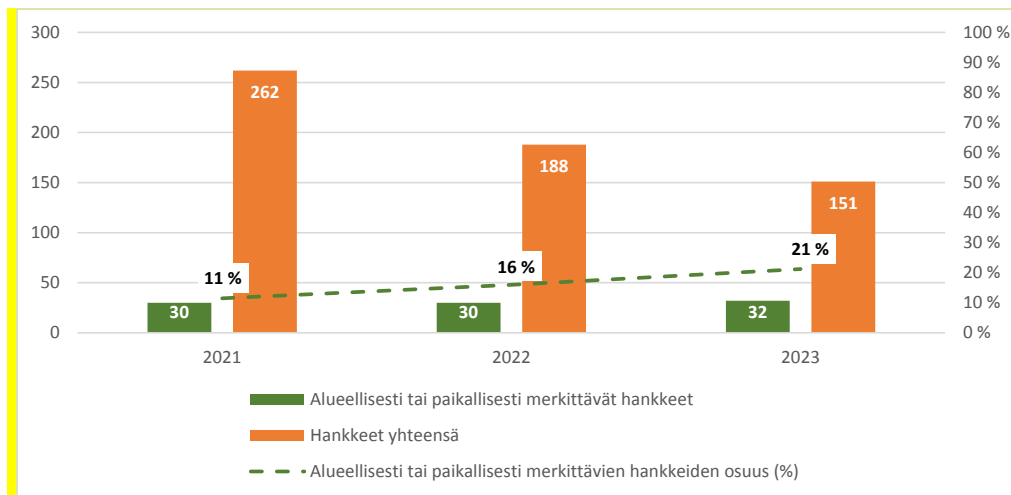
Jäsenvaltiot olivat vuonna 2023 entistä kiinnostuneempia usean maan hankkeisiin osallistumisesta, mikä johti jyrkkään kasvuun teknisen tuen välineen kahdesta usean maan hankkeesta vuonna 2021 21:een usean maan hankkeeseen vuonna 2022 ja **34:ään usean maan hankkeeseen vuonna 2023**. Jäsenvaltiot osoittivat myös olevansa kiinnostuneita vahvistamaan alueellisen tason yhteistyötä **kymmenen useita alueita kattavan hankkeen** avulla.

Usean maan lippulaivahankkeena toteutettiin **julkishallinnon yhteistyötä koskevaa vaihto-ohjelma** (PACE), jonka tavoitteena oli edistää jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä ja rajat ylittävää vaihtoa hallinnollisten valmiuksien kehittämiseksi ja seuraavan sukupolven poliittisten päättäjien valmistelemiseksi Euroopan unionissa. Sitä hyödynnettiin huomattavan paljon: tavoitteena oli toteuttaa **17 jäsenvaltiossa 70 vaihtoa, joihin osallistui yli 300 henkilöä**.

Kaavio 5 – Teknisen tuen väline vuosina 2021–2023: usean maan hankkeiden määrän muutos

Teknisen tuen välineen vuoden 2023 hankkeisiin sisältyi kaksi usean maan hanketta, joilla tuettiin jäsenvaltioiden teollisia ekosysteemejä (EL, ES, FI, PT ja SE) ja autettiin niitä nopeuttamaan uusiutuvan energian lupien myöntämistä (LT ja NL). Kummallakin hankkeella **edistettiin EU:n talouden kilpailukykyä**. Niihin kuului myös usean maan hanke *hallituksen keskeisiä palveluja koskevan kansalaisten tyytyväisyyden mittaaminen tulosten parantamiseksi ja luottamuksen lisäämiseksi* (AT, BE, EE, EL, ES, FI, HR, IE, LT, LV ja SI), *ESG-riskien hallintaa finanssialalla* koskeva hanke (BG, CY, EL, FI, FR, HR, IE, IT, LV, RO ja SI), jonka tarkoituksena oli parantaa rahoitusvalvojen valmiuksia vastata ympäristöön, yhteiskuntaan tai hyvään hallintotapaan liittyvien riskien aiheuttamiin haasteisiin, sekä hanke, jonka tarkoituksena oli *vahvistaa hallinnollista yhteistyötä koskevan direktiivin yhteydessä jäsenmaiden välillä vaihdettavien verotietojen laatua ja käyttöä* Kroatiassa ja Irlannissa.

Kaavio 6 – Teknisen tuen väline vuosina 2021–2023: alueellisesti tai paikallisesti merkittävien hankkeiden lukumäärän kehitys

Vuosien mittaan yhä suurempi osa teknisen tuen välineestä tuetuista hankkeista on auttanut jäsenvaltioita toteuttamaan uudistuksia alue- ja paikallistasolla EU:n painopisteiden mukaisesti. Esimerkiksi vuonna 2023 teknisen tuen välineestä annettiin kymmenelle alueelle viidessä jäsenvaltiossa tukea toimiin, joilla [tehostetaan EU:n alueellisia kaivostoiminnan ekosysteemejä vihreän siirtymän tukemiseksi ja mineraaliraaka-aineiden tarjonnan turvaamiseksi](#).

Lippulaivahankkeet

Vuonna 2023 teknisen tuen välineen puitteissa **osallistuttiin myös lippulaivahankkeisiin huomattavasti enemmän** verrattuna teknisen tuen välineeseen vuonna 2022, jolloin toimintamalli otettiin ensimmäisen kerran käyttöön. Vuonna 2023 teknisen tuen välineen 151 hankkeesta 50 hanketta liittyi lippulaivahankkeisiin muun muassa vihreällä alalla, digitaalialalla ja energia-alalla sekä julkishallinnon, julkisen rahoituksen, maahanmuuttajien kotouttamisen ja terveydenhuollon aloilla.

Teknisen tuen välineen vuoden 2023 ehdotuspyynnössä annettiin myös kahdeksalle uudelle jäsenvaltioiden edunsaajaviranomaiselle mahdollisuus liittyä [valvontaviranomaisille tarkoitettuun digitaalisen rahoituksen akatemiaan](#) (EU Supervisory Digital Finance Academyyn), joka alun perin suunniteltiin teknisen tuen välineen yhteydessä vuonna 2022 ja johon kuuluu yhteensä 32 viranomaista 25 jäsenvaltiosta.

Elpymis- ja palautumissuunnitelman tuki

Teknisen tuen välineestä on tuettu elpymis- ja palautumissuunnitelmiin sisältyvien uudistusten ja investointien täytäntöönpanoa eri politiikanaloilla eli hallinnon ja julkishallinnon aloilla, digitaalialalla, kestävän kasvun ja liiketoimintaympäristön, työmarkkinoiden, terveydenhuollon, koulutuksen, sosiaalipalvelujen, tulojen hallinnoinnin ja julkisen varainhoidon aloilla sekä finanssialalla.

Vuonna 2023 **teknisen tuen välineen hankkeista 66 prosenttia liittyi suoraan tai välillisesti kansallisiin elpymis- ja palautumissuunnitelmiin**, mikä auttoi jäsenvaltioita parantamaan edelleen valmiuksiaan elpymis- ja palautumissuunnitelmien täytäntöönpanossa, mihin kuuluivat muun muassa elpymis- ja palautumissuunnitelmien seuranta- ja hankehallintamenetelmät, raportointimekanismit, tarkastus- ja valvontakehykset, viestintästrategiat, hallintorakenteet, tietojärjestelmät ja ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltaminen.

PAINOPISTE TEKNISEN TUEN VÄLINEEN HANKKEISSA, JOTKA LIITTYVÄT SUORAAN ELPYMIS- JA PALAUTUMISSUUNNITELMIIN

Rakenneuudistusten tuen pääosasto tuki vuonna 2023 teknisen tuen välineestä uudistushankkeita, jotka liittyivät suoraan elpymis- ja palautumissuunnitelmien täytäntöönpanoon.

- **Kymmenen jäsenvaltiota** (BE, BG, CY, ES, IE, LV, PT, RO, NL ja SI) sai yleistä tukea elpymis- ja palautumissuunnitelmiinsa. Esimerkiksi 27. marraskuuta 2023 käynnistettiin virallisesti usean maan hanke, joka koski elpymis- ja palautumissuunnitelmien vaikutuksista tiedottamista suurelle yleisölle. Hankkeeseen osallistui edustajia kahdeksasta edunsaajajäsenvaltiosta (BE, BG, CY, ES, LV, NL, PT ja RO), rakenneuudistusten tuen pääosastosta, viestinnän pääosastosta, elpymis- ja palautumistyöryhmästä ja talouden ja rahoituksen pääosastosta sekä kaikkien hankkeeseen osallistuvien jäsenvaltioiden talouspolitiikan EU-ohjausjaksosta vastaavia asiantuntijavirkamiehiä. Sen tarkoituksena oli vahvistaa jäsenvaltioiden viestintävalmiuksia ja tarjota niille maakohtaisia teknisiä tukitoimia niiden elpymis- ja palautumissuunnitelman hyötyjä koskevan viestinnän parantamiseksi. Hankkeen suunnittelu perustui kahteen Slovakiassa ja Tšekissä onnistuneesti toteutettuun elpymis- ja palautumissuunnitelman viestintähankkeeseen.
- **16 jäsenvaltiota** (BE, BG, CY, CZ, DK, EE, EL, HR, HU, IT, LV, MT, PL, PT, RO ja SK) sai tukea elpymis- ja palautumissuunnitelmiinsa sisältyvien erityisten uudistusten ja investointien toteuttamiseen. Esimerkkejä niistä ovat tuki uuden akateemisen urakehyksen vakiinnuttamiselle Latviassa, yritysten tukeminen digitalisaation lisäämiseksi Tšekissä sekä tuki strategisten suunnitelmien optimoinnille sähköisen terveydenhuollon kehittämiseksi edelleen Puolassa.

Elpymis- ja palautumistukivälineen väliarvioinnissa⁹ korostetaan seuraavaa: *Elpymis- ja palautumistukiväline ja teknisen tuen väline ovat keskenään johdonmukaisia näiden kahden välineen sisäisen synergian ja arviointiperusteiden yhdenmukaistamisen ansiosta. Elpymis- ja palautumistukivälineestä annetulla asetuksella edistetään aktiivisesti elpymis- ja palautumistukivälineen ja teknisen tuen välineen välisiä synergioita tarjoamalla jäsenvaltioille mahdollisuus kohdentaa enintään neljä prosenttia kokonaismäärärahoistaan elpymis- ja palautumissuunnitelmien täytäntöönpanoon liittyvään tekniseen tukeen. Tätä vaihtoehtoa hyödyntää neljä jäsenvaltiota. Elpymis- ja palautumistukivälineen ja teknisen tuen välineen*

⁹ Komission yksiköiden valmisteluasiakirja ”Mid-term evaluation of the Recovery and Resilience Facility” (sivu 62).

arviointiperusteiden yhdenmukaistamisella korostetaan, että näillä välineillä on samat poliittiset tavoitteet ja yhdenmukaiset painopisteet. Esimerkiksi maakohtaisten suositusten merkityksellisyys on yksi arviointiperusteista, joita käytetään sekä teknisen tuen välineen hankkeiden valinnassa että elpymis- ja palautumissuunnitelmien hyväksymisessä. Näiden kahden välineen johdonmukaisuus ilmenee siinä, että yli 400 teknisen tuen välineen puitteissa hyväksyttyä hanketta liittyy jäsenvaltioiden elpymis- ja palautumissuunnitelmien valmisteluun tai täytäntöönpanoon.

Laajentumisprosessissa mukana olevien maiden tarkkailijoina toimimista koskeva pilottihanke

Laajentumisprosessissa mukana olevien maiden¹⁰ yhdentymis- ja liittymisprosessin nopeuttamiseksi komission poliittisen painopisteen puitteissa rakenneuudistusten tuen pääosasto ja naapuruuspolitiikan ja laajentumisneuvottelujen pääosasto kehittivät teknisen tuen välineen pilottihankkeen, jotta laajentumisprosessissa mukana olevat maat voivat toimia teknisen tuen välineen valittujen hankkeiden tarkkailijoina vuonna 2023. Tämä tehtiin jäsenvaltioiden edunsaajaviranomaisten suostumuksella, eikä niiden osallistumista rahoitettu teknisen tuen välineestä.

Pilottihanke aloitettiin 13. syyskuuta 2023 niin, että siihen osallistui kahdeksan laajentumisprosessissa mukana olevaa maata: Albania, Bosnia ja Hertsegovina, Georgia, Kosovo, Moldova, Pohjois-Makedonia, Serbia ja Turkki.¹¹ Laajentumisprosessissa mukana olevien maiden valitsevat hankkeet olivat pääasiassa useita maita koskevia teknisen tuen välineen hankkeita. Sekä laajentumisprosessissa mukana olevissa maissa että jäsenvaltioissa mukana olleet julkishallinnot suhtautuivat pilottihankkeen tarjoamiin yhteistyömahdollisuuksiin myönteisesti.

III. Hankkeiden toteutus

Teknisen tuen välineessä edellytetään, että rakenneuudistusten tuen pääosasto osallistuu hankkeeseen jatkuvasti suunnitteluvaiheesta täytäntöönpanoon, seurantaan ja arviointiin.

Rakenneuudistusten tuen pääosasto toimii aktiivisesti hankkeiden määrittelyn alkuvaiheista lähtien. Se on laajasti yhteydessä kansallisiin viranomaisiin, ja sen maakoordinaattorit pitävät jatkuvasti yhteyttä vastaaviin koordinoiviin viranomaisiin, minkä lisäksi rakenneuudistusten tuen pääosaston ylempi johto ja kunkin jäsenvaltion kansalliset viranomaiset järjestävät kokouksia.

Kun teknisen tuen välineen vuoden 2023 pyynnöt oli valittu ja niiden täytäntöönpanomenetelmät määritetty, rakenneuudistusten tuen pääosaston virkamiehet olivat säännöllisesti yhteydessä kansallisiin viranomaisiin, jotta voitiin

¹⁰ Albania, Bosnia ja Hertsegovina, Georgia, Kosovo, Moldova, Montenegro, Pohjois-Makedonia, Serbia, Turkki ja Ukraina.

¹¹ Montenegro ja Ukraina eivät osallistuneet pilottihankkeeseen hallinnollisten valmiuksien puutteen vuoksi, mutta ne ovat ilmaisseet olevansa erittäin kiinnostuneita osallistumaan siihen tulevaisuudessa.

määritellä hankkeen tulokset ja muokata niihin liittyviä toimia ja työsuunnitelmia. He oli aina jäsenenä kaikissa asiaan liittyvissä hanketiimeissä yhdessä valittujen palveluntarjoajien kanssa ja osallistuivat hankkeen päivittäiseen hallintaan. He myös varmistivat sujuvan viestinnän palveluntarjoajien ja kansallisten viranomaisten välillä ja edistivät yhteisymmärrystä hankkeiden onnistumisen varmistamiseksi.

Rakenneuudistusten tuen pääosasto koordinoi myös työtään komission muiden osastojen kanssa muiden pääosastojen edustajista koostuvan pysyvän verkoston kautta. Tarkoituksena oli varmistaa, että teknisen tuen välineen kautta annettu tekninen tuki olisi EU:n politiikan mukaista, että se ei olisi päällekkäistä muiden hankkeiden kanssa ja että se täydentäisi muita EU:n ohjelmia ja hyödyntäisi niitä (muun muassa parantamalla komission käytettävissä olevan tai EU:n muista ohjelmista hyödynnettävissä olevan teknisen asiantuntemuksen saatavuutta).

Lisäksi kuhunkin hankkeen ohjauskomiteaan kuului rakenneuudistusten tuen pääosaston edustaja yhdessä kansallisten viranomaisten johtavien virkamiesten kanssa sen varmistamiseksi, että hankkeet olivat edelleen yhdenmukaisia kansallisten painopisteiden kanssa ja tarvittaessa muuttuvaan toimintaympäristöön mukautettuja. Tavoitteena oli edistää kansallisia uudistusohjelmia, ja samalla pyrittiin tuottamaan EU:n tason lisäarvoa.

IV. Yhteistyö- ja tukisuunnitelmat

Yhteistyö- ja tukisuunnitelmat¹² teknisen tuen välineestä tarjottavaa tukea koskevien ohjaavien periaatteiden ja työmenetelmien vahvistamiseksi **saatiin vuonna 2023 valmiiksi** kaikkien 27 jäsenvaltion kanssa. Ne jaettiin neuvostolle ja Euroopan parlamentille syyskuussa 2023. Kussakin suunnitelmassa kuvataan katetut politiikanalat ja jäsenvaltiolle toteutettavien tukitoimenpiteiden laajuus sekä ohjeelliset aikataulut ja arvioidut talousarviot. Siinä annetaan näin kutakin jäsenvaltiota koskeva strateginen yleiskatsaus teknisen tuen välineen tukitoimenpiteiden täytäntöönpanosta kansallisella ja alueellisella tasolla.

Vuonna 2023 näihin suunnitelmiin sisältyi myös teknisen tuen välineen kansallisten koordinoivien viranomaisten tehtävää koskeva ehdotus, jossa kuvaillaan niiden roolit teknisen tuen välineen syklin jokaisessa vaiheessa, mukaan lukien mahdollinen osallistuminen viestintä- ja arviointitoimiin, ja niiden osallistuminen koordinoivien viranomaisten verkostoon, jonka puheenjohtajana toimii rakenneuudistusten tuen pääosasto. Verkosto kokoontui vuonna 2023 viisi kertaa (neljä kertaa verkossa ja 12. syyskuuta 2023 Madridissa). Erityisesti fyysinen kokous tarjosi tilaisuuden korostaa jäsenvaltioiden koordinoivien viranomaisten merkitystä siinä, miten sujuvasti teknisen tuen väline toimii, ja keskustella siitä, miten voidaan parhaiten koota yhteen ja koordinoida ideoita ja sidosryhmiä usean maan teknisen tuen välinettä koskevien pyyntöjen laatimiseksi.

¹² Teknisen tuen välinettä koskevan asetuksen 9 artiklan 5 kohdassa tarkoitettut.

V. Teknisen tuen välinettä koskeva tiedottaminen

Teknisen tuen väline on suunnittelunsa ja joustavuutensa suhteen ainutlaatuinen. Se toimii kansallisten hallintojen kanssa tukeakseen niiden tekemien uudistusten suunnittelua ja täytäntöönpanoa yksilöiden ja yritysten hyväksi. **EU:n rahoituksen näkyvyyden** varmistamiseksi rakenneuudistusten tuen pääosasto tuo esiin teknisen tuen välineen ja siihen liittyvien hankkeiden työtä ja tuloksia yhteistyössä edunsaajaviranomaisten, tuen tarjoajien sekä Euroopan parlamentin ja komission edustustojen kanssa kussakin jäsenvaltiossa. Eri kanavien (muun muassa uudistusten tuen verkkosivuston, sosiaalisen median, julkaisujen ja tapahtumien) kautta toteutettavilla viestintätoimilla tarjotaan **kohdennettua tietoa useille kohderyhmille**, kuten tiedotusvälineille ja yleisölle.

Vuonna 2023 teknisen tuen välineeseen sekä julkishallintoa ja hallintotapaa koskevaan päätöksentekoon liittyviä viestintätoimia muutettiin tulossuuntautuneemmiksi. Käytännössä rakenneuudistusten tuen pääosasto järjesti 21. maaliskuuta 2023 [teknisen tuen välineen vuotuisen lehdistötilaisuuden](#), jossa hyväksyttiin teknisen tuen välineen vuoden 2023 työohjelma. Lisäksi rakenneuudistusten tuen pääosasto järjesti 25. toukokuuta 2023 [teknisen tuen välinettä käsittelevän vuotuisen konferenssin](#), jonka aiheena oli [tulevaisuuteen soveltuva ja muutoksiin sopeutuva julkishallinto](#). Konferenssissa käynnistettiin teknisen tuen välineen vuoden 2024 sykli. TV-ohjelman muodossa toteutettua konferenssia seurasi verkossa koko tilaisuuden ajan 1 600 osallistujaa.

Rakenneuudistusten tuen pääosasto oli mukana järjestämässä **julkisia tapahtumia** ja/tai osallistui niihin sekä paikallisesti että verkossa tarkoituksenaan esitellä niissä menestystarinoita ja levittää tietoa teknisen tuen välineen tuloksista. Tällaisia tapahtumia olivat muun muassa seuraavat:

- rakenneuudistusten tuen pääosasto Delphin talousfoorumissa VIII 26.–29. huhtikuuta 2023
- osaamisen kehittämisen tukeminen uudistusten avulla 25. toukokuuta 2023
- matkailua koskevien tietojen jakaminen, hallinnointi ja integrointi 27.–28. syyskuuta 2023
- tiedettä politiikkaa varten Euroopassa 10.–11. lokakuuta 2023
- kestävä rahoitus – COP 28 -oheistapahtuma, 4. joulukuuta 2023.

Toisin kuin teknisen tuen välineen alkuvuosien hankelähtöisessä lähestymistavassa ja keskittyen enemmän uudistuksiin ja niiden vaikutukseen ihmisten elämään rakenneuudistusten tuen pääosasto lisäsi myös **näkyvyyttään lehdistössä tekemällä haastatteluja ja järjestämällä lehdistötilaisuuksia**.

[Uudistusten tuen verkkosivustoa](#), jolla oli yli **160 000** yksittäistä kävijää vuonna 2023, muutettiin myös käyttäjäystävällisemmäksi niin, että siinä annetaan yksityiskohtaisia tietoja uudistuksista ja uudistushankkeista [politiikanaloittain](#) ja [maittain](#). Joulukuun 2023 lopussa verkossa oli yli 350 hankekuvausta.

Uudistusten tuen tukisivustolla ylläpidetään teknisen tuen välinettä koskevan asetuksen 17 artiklassa säädetyn avoimuusvaatimuksen mukaisesti [keskitettyä julkista sähköistä tietorekisteriä](#) teknisen tuen välineen tukihankkeiden yhteydessä

tuotetuista lopullisista selvityksistä tai raporteista. Tietorekisteristä voi hakea tietoja vuoden, aiheen ja jäsenvaltion mukaan, mikä auttaa levittämään eri julkaisuja laajalle yleisölle. Joulukuun 2023 lopussa 45 prosentista päätetyistä teknisen tuen välineen hankkeista oli jo saatavilla lopullinen selvitys verkossa.

Rakenneuudistusten tuen pääosasto oli edelleen aktiivinen sosiaalisessa mediassa, sillä sen X-tilillä (aiemmin Twitter) [@EU reforms](#) oli 3 500 seuraajaa. [Rakenneuudistusten tuen pääosaston YouTube-kanavalle](#) puolestaan lisättiin uutta sisältöä ja alkuperäisiä audiovisuaalisia tuotteita. Rakenneuudistusten tuen pääosasto lisäsi vuonna 2023 myös sisäistä videoiden tuotantokapasiteettiaan ja tuotti useita videoita [Hankkeet valokeilassa -sarjan](#) tueksi.

EU:n laajuisissa viestintäkampanjoissa ja selvityksissä viitataan usein myös teknisen tuen välineeseen tärkeänä tuen lähteenä jäsenvaltioille niiden uudistusohjelman toteuttamisessa EU:n painopisteiden mukaisesti. Tässä yhteydessä teknisen tuen väline mainitaan seitsemän kertaa [EU:n toimintaa vuonna 2023 koskevassa yleiskertomuksessa](#), jossa viitataan erityisesti elpymis- ja palautumissuunnitelmien, pääomamarkkinaunionin, RePowerEU-suunnitelman, koulutuksen ja terveydenhuollon tukemiseksi tehtyyn työhön. Kertomuksessa on myös kaksi viittausta ComPact-aloitteeseen.

VI. Teknisen tuen välineen arviointi

Rakenneuudistusten tuen pääosasto arvioi jäsenvaltioille tarjoamaansa tukea sekä ohjelma- että hanketasolla. Teknisen tuen välineen ohjelman ja hankkeiden arviointi antaa näyttöä käytännön saavutuksista jäsenvaltioille ja kansalaisille. On tärkeää jakaa nämä tulokset sidosryhmillemme ja suurelle yleisölle, jotta voidaan osoittaa, että EU:n toimilla saadaan aikaan myönteisiä muutoksia.

Lokakuussa 2023 julkaistiin teknisen tuen välineen edeltäjän, [rakenneuudistusten tukiohjelman jälkiarviointi](#). Arvioinnissa saatiin keskeisiä tietoja rakenneuudistusten tuen pääosaston (ja rakenneuudistusten tukipalvelun) toteuttamien teknisen tuen hankkeiden suunnittelusta, täytäntöönpanosta ja vaikutuksista. Arvioinnin mukaan rakenneuudistusten tukiohjelman yleinen tavoite institutionaalisten, hallinnollisten ja kasvua ylläpitävien rakenneuudistusten tukemisessa jäsenvaltioissa saavutettiin menestyksekkäästi. Rakenneuudistusten tukiohjelma todettiin erittäin merkitykselliseksi välineeksi, joka on räätälöity hyvin lisäämään jäsenvaltioiden hallinnollisia valmiuksia uudistusten suunnittelussa ja toteuttamisessa ja haasteisiin vastaamisessa. Keskeisiä tekijöitä olivat kansallisten hallintojen vahva osallistuminen ja sitoutuminen hankkeisiin.

Rakenneuudistusten tuen pääosasto aloitti vuonna 2023 valmistelut teknisen tuen välineen väliarvioinnin käynnistämiseksi teknisen tuen välinettä koskevan [asetuksen](#) 16 artiklan mukaisesti. Arviointi tehdään helmikuuhun 2025 mennessä, ja sen odotetaan olevan tärkeässä asemassa ohjelman tulevaisuuden muovaamisessa seuraavan monivuotisen rahoituskehysten yhteydessä. Väliarvioinnissa arvioidaan teknisen tuen välineen varhaista täytäntöönpanoa viiden pakollisen paremman sääntelyn arviointiperusteen (tuloksellisuus, tehokkuus, merkityksellisyys, johdonmukaisuus ja EU:n tason lisäarvo) mukaisesti. Lisäksi siinä analysoidaan sitä

edeltäneen ohjelman eli rakenneuudistusten tukiohjelman pitkän aikavälin vaikutuksia ja kestävyyttä.

Rakenneuudistusten tuen pääosasto on ottanut ohjelmason arvioinnin lisäksi käyttöön kaksivaiheisen menettelyn, jossa kerätään arviointitietoja kaikista teknisen tuen välineen hankkeista. Ensimmäinen vaihe alkaa pian hankkeen päättymisen jälkeen, ja siinä arvioidaan hankkeen suunnitteluun ja toteuttamiseen osallistuvien tärkeimpien sidosryhmien tyytyväisyyttä. Toinen vaihe toteutetaan aikaisintaan vuoden kuluttua hankkeen päättymisestä, ja siinä arvioidaan, missä määrin hanke on saavuttanut odotetut tulokset.

Rakenneuudistusten tuen pääosasto sai vuoden 2023 aikana 94 teknisen tuen välineen hankkeen edunsaajaviranomaisten täyttämät tyytyväisyyskyselyt eli vastausaste oli 72 prosenttia. Edunsaajaviranomaisilta saadun palautteen perusteella tyytyväisyydestä rakenneuudistusten tuen pääosaston antamaan tukeen annettu keskimääräinen arvosana oli 9 asteikolla 1–10 ja tyytyväisyydestä hankkeiden onnistumiseen annettu keskimääräinen arvosana oli 8,7 asteikolla 1–10. Hankkeen kesto voi vaihdella, mutta teknisen tuen välineen hankkeen loppuun saattaminen kestää keskimäärin 24 kuukautta. Näin ollen on vielä liian aikaista arvioida hankkeiden saavutuksia paikan päällä.

TEKNISEN TUEN VÄLINE KESKEISENÄ TEKIJÄNÄ EU:N KILPAILUKYVYN TUKEMISESSA

Eurooppalaiset yritykset toimivat jäsenvaltioiden talouksien vatureina luomalla työpaikkoja, yhteenkuuluvuutta, innovaatioita ja vaurautta. Toimitusketjun häiriöt ja nopea inflaatio viimeaikaisten peräkkäisten kriisien jälkeen ovat kuitenkin korostaneet **pitkäaikaista huolta EU:n heikosta tuottavuudesta ja kilpailukyvyistä**. Komissio vastasi näihin haasteisiin muun muassa [Euroopan teollisuusstrategialla](#), [vihreän kehityksen ohjelman teollisuussuunnitelmalla](#), [pitkän aikavälin kilpailukykyä koskevalla tiedonannolla](#) ja aloitteilla, joilla [vahvistetaan EU:n taloudellista turvallisuutta](#). Kuten komission puheenjohtaja korosti [unionin tilaa koskevassa puheessaan](#), Eurooppa tekee kaiken tarpeellisen säilyttääkseen kilpailuetunsa.

Seuraavassa esitetään yleiskatsaus rakenneuudistusten tuen pääosaston vuonna 2023 jäsenvaltioille antamaa kilpailukykyyn liittyvää tukea. Katsaus perustuu yhdeksään kilpailukykyä edistävään tekijään, jotka on yksilöity [sisämarkkinoiden 30. vuosipäivää koskevassa tiedonannossa](#) ja [sisämarkkinoita ja kilpailukykyä koskevassa vuosikertomuksessa 2024](#). Rakenneuudistusten tuen pääosasto tarjosi jäsenvaltioille tehokasta tukea EU:n painopisteiden mukaisesti tekemällä tukihankkeiden yhteydessä tiivistä yhteistyötä asiaankuuluvien komission pääosastojen kanssa, mukaan lukien ilmastotoimien, viestintäverkkojen, sisältöjen ja teknologian, kilpailun, digitaalisten palvelujen, koulutuksen, nuorisoasioiden, urheilun ja kulttuurin, energian, ympäristöasioiden, talouden ja rahoituksen, työllisyys-, sosiaali- ja osallisuusasioiden, Eurostatin, rahoitusvakauden, rahoituspalvelujen ja päämarkkinaunionin, sisämarkkinoiden, teollisuuden, yrittäjyyden ja pk-yritystoiminnan, muuttoliike- ja sisäasioiden, yhteisen tutkimuskeskuksen, liikenteen ja liikkumisen, alue- ja kaupunkipolitiikan, tutkimuksen ja innovoinnin, pääsihteeristön

elpymis- ja palautumistyöryhmän, pääsihteeristön, verotuksen ja tulliliiton sekä kauppapolitiikan pääosastot.

Kaavio 7 – Esimerkkejä teknisen tuen välineen tuesta yhdeksälle kilpailukykyyn vaikuttavalle tekijälle vuonna 2023

I. Toimivat sisämarkkinat

Rakenneuudistusten tuen pääosaston tuki jäsenvaltioille auttaa niitä parantamaan valmiuksiaan uudistusten toteuttamiseen **toimivien sisämarkkinoiden ja kilpailukyvyyn** edistämiseksi. Tuki kattaa monia politiikanaloja teollisuudesta ja innovaatioista liikenteeseen ja digitaaliseen siirtymään.

PAINOPISTE LIPPULAIVAHANKKEISSA

Rakenneuudistusten tuen pääosasto osallistui vuonna 2023 **kahteen lippulaivahankkeeseen**, jotka liittyivät sisämarkkinoihin ja kilpailukykyyn:

- **Seitsemän jäsenvaltiota** (HR, EL, IT, MT, PT, SI ja ES) sai tukea teknisen tuen välineen vuoden 2022 lippulaivahankkeesta, joka koski kestävämpää, häiriönsietokykyisempää ja digitaalisempaa matkailuekosysteemiä. Osana näitä hankkeita rakenneuudistusten tuen pääosasto ja sisämarkkinoiden, teollisuuden, yrittäjyyden ja pk-yritystoiminnan pääosasto järjestivät syyskuussa 2023 kaksipäiväisen asiantuntijaseminaarin, jossa käsiteltiin matkailua koskevien tietojen jakamista, hallinnointia ja integrointia. Seminaariin osallistui noin 300 henkilöä kolmesta maanosasta.
- **11 jäsenvaltiota** (CY, DK, FI, GR, LV, PT, RO, SK, SI, ES ja SE) sai tukea teknisen tuen välineen vuoden 2023 lippulaivahankkeesta, joka koski teollisuusstrategioihin, kansallisiin markkinavalvonta- ja teollis- ja tekijänoikeuksiin keskittyvien EU:n teollisuuden ekosysteemien vahvistamista sekä teollisuuden työvoiman uudelleen koulutusta ja osaamisen parantamista.

Rakenneuudistusten tuen pääosasto myönsi vuonna 2023 muun muassa teknisen tuen välineen lippulaivahankkeiden kautta **26 jäsenvaltiolle** (AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FI, FR, HR, HU, IE, IT, LT, LV, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SI ja SK) tukea i) **teollisuusstrategioiden** kehittämiseen kansallisten sekä markkinavalvonta- ja teollis- ja tekijänoikeuksia koskevien järjestelmien parantamiseen ii) kestävä, häiriönsietokykyisen ja digitaalisen **matkailuekosysteemin** edistämiseen ja iii) **digitaalisen siirtymän** vauhdittamiseen.

SAAVUTUKSET

Seuraavassa on esimerkkejä uudistuksista ja valmiuksien kehittämisestä, jotka toteutetaan vuonna 2023 teknisen tuen välineen tuella sisämarkkinoiden ja kilpailukyvyyn osa-alueilla:

- **Kroatia** perusti digitaalisen alustan pk-yritystestien varten ja hyväksyi uutta lainsäädäntöä sääntelyn vaikutusten arvioinnin varten.
- **Trenton itsehallintoalue (Italia)** hyväksyi uutta lainsäädäntöä, jolla sovelletaan riskiperusteista lähestymistapaa hallinnollisiin menettelyihin, myös tarkastuksiin.
- **Slovenia** paransi tutkimus- ja innovointijärjestelmäänsä ottamalla käyttöön uuden hallintomallin, johon kuuluu ministeriöiden välinen strategisten aloitteiden ohjelmaneuvosto.

- **Romania** hyväksyi uutta kansallista lainsäädäntöä, jolla yhdenmukaistetaan valtion omistamien yritysten hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää koskeva kehys aiempaa paremmin OECD:n suuntaviivojen kanssa.

II. Yksityisen pääoman saatavuus

Rakenneuudistusten tuen pääosaston tuki auttaa parantamaan jäsenvaltioiden valmiuksia toteuttaa uudistuksia, joilla **helpotetaan paljon kaivatun yksityisen pääoman saatavuutta digitaalisten ja kestävien muutosten edistämiseen**. Tuki kattoi monenlaisia politiikanaloja, kuten pääomamarkkinaunionin, pankkiunionin sekä digitaalisen rahoitusstrategian ja EU:n kestävän rahoituksen kehysten täytäntöönpanon.

PAINOPISTE LIPPULAIVAHANKKEISSA

Rakenneuudistusten tuen pääosasto osallistui vuonna 2023 **kahteen lippulaivahankkeeseen**, jotka koskivat yksityisen pääoman saatavuutta:

- 12 kansallista valvontaviranomaista **11 jäsenvaltiosta** (BG, HR, CY, FI, FR, EL, IE, IT, LV, RO ja SI) sai [ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan \(ESG\) liittyvää riskien hallintaa finanssialalla koskevasta teknisen tuen välineen vuoden 2023 lippulaivahankkeesta](#) tukea, jonka avulla on tarkoitus on vastata tehokkaasti ESG-valvonnan tarpeeseen ja auttaa ohjaamaan pääomaa vihreään talouteen.
- 34 rahoitusvalvontaviranomaista **25 jäsenvaltiosta** sai [valvontaviranomaisille tarkoitettua digitaalisen rahoituksen akatemiaa \(EU Supervisory Digital Finance Academy\) koskevasta teknisen tuen välineen vuoden 2022 lippulaivahankkeesta](#) tukea valvontavalmiuksiensa parantamiseen digitaalisen rahoituksen alalla digitaalisen rahoitusstrategian mukaisesti.

Rakenneuudistusten tuen pääosasto auttoi vuonna 2023 kaikkia **27:ää jäsenvaltiota** laajentamaan investointimahdollisuuksiaan ja luomaan vakaamman, häiriönsietokykyisemmän ja kilpailukykyisemmän rahoitusjärjestelmän, jota tarvitaan yksityisten investointien lisäämiseen. Rakenneuudistusten tuen pääosasto antoi suosituksia ja auttoi jäsenvaltioita ottamaan käyttöön paikallisten pääomamarkkinoiden kehittämistä koskevan strategisen lähestymistavan. Siinä kehitettiin toimintapolitiikkoja kestävään talouteen siirtymiseksi, nykyaikaistettiin maksukyvyttömyyskehyksiä, parannettiin kansallisten viranomaisten valvontavalmiuksia digitalisoinnilla ja valvonnan lähentämisellä, tuettiin sekä yksityisen että julkisen sijoittajapohjan kehittämistä ja parannettiin ihmisten ja yritysten finanssiosaamista.

SAAVUTUKSET

Seuraavassa on esimerkkejä uudistuksista ja valmiuksien kehittämisestä yksityisen pääoman saatavuudessa vuonna 2023 teknisen tuen välineen tuella:

- **Romania, Kroatia, Puola ja Malta** paransivat finanssialan valvontaviranomaistensa valmiuksia ja lisäsivät lähentymistä kehittämällä yhdessä tietojen julkistamisen valvontakäytäntöjä ja järjestelyjä kestävän rahoituksen vaatimuksista raportointia varten. Yhteistyön tavoitteena oli luoda vakaampi ja ennakoitavampi ympäristö yksityisen sektorin yritysten kestäville investoinneille.
- **Bulgaria ja Kreikka** laativat perusteellisia analyysseja ja suosituksia pääomamarkkinoidensa kehittämiseksi. Niiden tavoitteena oli tehostaa markkinoita, lisätä sijoittajien luottamusta ja helpottaa yritysten rahoituksen saantia.
- **Viro ja Latvia** kehittivät yhdessä lähestymistapojaan EU:n luokitusjärjestelmää ja kestävää rahoitusta koskevan strategian täytäntöönpanoon, lähensivät rahoitus- ja muita alojaan entistä enemmän kestäviin investointitavoitteisiin ja paransivat vihreän rahoituksen markkinoita kummassakin maassa.
- **Kreikka, Puola ja Portugali** laativat omat talousvalistusstrategiansa, jotta kuluttajat voivat tehdä investointipäätöksiä, jotka perustuvat tietoon.

III. Julkiset investoinnit ja infrastruktuuri

Rakenneuudistusten tuen pääosaston tuki jäsenvaltioille auttaa niitä parantamaan valmiuksiaan uudistusten toteuttamiseen **julkisten investointien ja infrastruktuurin hallinnoinnissa**. Tuki kattaa monenlaisia politiikanaloja, ja siinä otetaan huomioon sekä monialainen että alakohtainen näkökulma julkisten investointien hallinnointikäytäntöjen optimoinnista infrastruktuurisuunnittelun tehostamiseen vihreän ja digitaalisen siirtymän toteuttamiseksi.

PAINOPISTE LIPPULAIVAHANKKEISSA

Rakenneuudistusten tuen pääosasto osallistui vuonna 2023 **kahteen lippulaivahankkeeseen**, jotka koskivat julkisia investointeja ja infrastruktuuria:

- **Kahdeksan jäsenvaltiota** (AT, BE, HU, IT, LV, SK, SI ja ES) sai tukea teknisen tuen välineen vuoden 2023 lippulaivahankkeesta, joka koski ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamista julkisiin investointeihin, joita tuetaan EU:n ja kansallisista rahastoista ja ohjelmista, myös elpymis- ja palautumistukivälineestä. Kolme muuta jäsenvaltiota (FI, CZ ja PL) sai tällaista tukea teknisen tuen välineestä vuonna 2022.
- **Seitsemän jäsenvaltiota** (IT, EL, NL, MT, BE, PL ja SK) sai tukea teknisen tuen välineen vuoden 2022 lippulaivahankkeesta kestävän kaupunkiliikenteen edistämiseksi muun muassa ottamalla käyttöön päästöttömiä ja vähäpäästöisiä ajoneuvoja ja panemalla täytäntöön kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelmia.

Rakenneuudistusten tuen pääosasto myönsi vuonna 2023 muun muassa teknisen tuen välineen lippulaivahankkeiden kautta **20 jäsenvaltiolle** (AT, BE, BG, CZ, DE, EL, ES, FI, HU, IE, IT, LT, LV, MT, NL, PL, PT, RO, SK ja SI) tukea i) julkisten varojen kohdentamisen optimoimiseen, ii) niiden tehokkaan käytön varmistamiseen ja

yhdenmukaistamiseen yleisten EU:n ja kansallisten poliittisten tavoitteiden, kuten vihreän kehityksen ohjelman, kanssa, iii) jäsenvaltioiden institutionaalisten valmiuksien vahvistamiseen hankkeiden suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa ja iv) julkisen infrastruktuurin kehittämiseen ja parantamiseen muun muassa energia- ja liikennealoilla sekä digitaalisten yhteyksien alalla. Tämän tuen avulla rakenneuudistusten tuen pääosasto pyrki parantamaan kestäväää kasvua ja häiriönsietokykyä edistävien julkisten investointien laatua ja vaikutusta EU:ssa.

SAAVUTUKSET

Seuraavassa on esimerkkejä uudistuksista, jotka koskevat teknisen tuen välineen tuella vuonna 2023 päätökseen saatettuja julkisia investointeja ja infrastruktuuria:

- **Irlanti** tarkisti pääoman arviointia koskevia suuntaviivojaan nopeuttaakseen kansallisen kehityssuunnitelmansa edistämistä.
- **Kreikka** paransi tietojärjestelmäänsä ja raportointimekanismejaan, joiden tarkoituksena on virtaviivaistaa julkisten investointien talousarvion seuranta. Se laati myös kattavasti tarkistetun lainsäädäntökehityksen parlamentille esiteltäväksi vuonna 2024.
- **Slovakia** käynnisti investointien hallinnoinnin uudistuksen, jonka tavoitteena on lisätä äskettäin toteutettujen investointihankkeiden taloudellista arvoa ja saada jokaiselle eurolle parempi tuotto.
- **Belgia** perusti julkisia investointeja tutkivan tutkimuskomitean laatimaan selvityksiä ja lausuntoja julkisten investointien suuntauksista, tarpeista, täytäntöönpanosta ja seurauksista. Sen käyttöönottoa tuetaan teknisen tuen välineestä.
- **Romania** julkaisi julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksia koskevat suuntaviivat, joilla tuetaan paikallisia ja kansallisia viranomaisia investointihankkeiden käynnistämisessä ja toteuttamisessa onnistuneesti.
- **Kreikka** hyväksyi strategian ja etenemissuunnitelman rakennustiedon mallintamisen (BIM) käyttöönottamiseksi julkisissa infrastruktuurihankkeissa. Se johtaa merkittäviin kustannussäästöihin ja resurssien parempaan hyödyntämiseen.
- **Belgian** Antwerpenin satamassa toteutettiin toimenpiteitä sisävesiliikenteen ja liikenneolosuhteiden parantamiseksi Antwerpenin satama-alueella teknisen tuen välineen tuella.

IV. Tutkimus ja innovointi

Rakenneuudistusten tuen pääosaston tuki jäsenvaltioille parantaa niiden valmiuksia **uudistusten toteuttamiseen tutkimuksen ja innovoinnin tehostamiseksi**. Se on myös auttanut niitä saavuttamaan **tutkimuksen ja innovoinnin uutta tutkimusaluetta koskevan komission tiedonannon**¹³ ja **eurooppalaisen yliopistostrategian**¹⁴ tavoitteet. Tuki kattaa monia politiikanaloja hiilestä irtautumisesta ja digitalisaatiosta väestörakenteeseen. Sillä tuetaan muun muassa strategioita, politiikkoja ja välineitä, joilla edistetään vihreää ja digitaalista muutosta uuden tietämyksen ja läpimurtoinnovaatioiden avulla. Sitä voidaan käyttää myös kansallisten tutkimus- ja innovointilaitosten uudelleensuunnitteluun.

Rakenneuudistusten tuen pääosasto antoi vuonna 2023 tutkimusta ja innovointia koskevaa tukea **16 jäsenvaltiolle** (BG, CY, CZ, DE, EE, ES, FR, HR, HU, IT, LV, NL, PL, PT, SI ja SK), jotka loivat mahdollisuuksia **korkeakoulutuksen**

¹³ COM(2020) 628 final.

¹⁴ COM(2022) 16 final.

nykyaikaistamiseen, jotta se vastaa paremmin työmarkkinoiden tarpeisiin, **sekä yliopistojen, tutkimuksen ja yritysten välisen tietämyksenvaihdon lisäämiseen.** Näyttöön perustuvaa päätöksentekoa vahvistettiin myös helpottamalla vertaisoppimista, kumppanuuksia ja toimintapoliittisia kokeiluja. Tämä auttoi mahdollisesti luomaan pitkän aikavälin hyötyjä **kilpailukyvyyn, sosiaalisen edistys- ja kestävän talouskehityksen** osa-alueilla.

SAAVUTUKSET

Seuraavassa on esimerkkejä uudistuksista ja valmiuksien kehittämisestä, jotka toteutetaan vuonna 2023 teknisen tuen välineen tuella tutkimuksen ja innovoinnin osa-alueilla:

- **Latvia** kehitti uuden akateemisen uramallin kansainvälisten hyvien käytäntöjen mukaisesti ja saa parhaillaan apua sen täytäntöönpanoon.
- **Italia** loi dynaamiset ja vankat puitteet tietämyksenvaihdolle ja yhteistyölle.
- **Unkari** muutti korkeakoulutuksen laadunvarmistusjärjestelmäänsä paremmin digitaali- ja innovaatio-ajankautaan sopivaksi.
- **Espanja** paransi yliopistojen, tutkimuslaitosten ja yritysten välisen tietämyksenvaihdon laajuutta, laatua ja tehokkuutta.
- **Kroatia** arvioi korkeakoulujen digitaalista valmiutta.
- **Slovenia** paransi tutkimus- ja innovointijärjestelmäänsä ottamalla käyttöön uuden hallintomallin, jolla kannustetaan tutkimus- ja innovointipolitiikasta vastaavien asiaankuuluvien viranomaisten välistä yhteistyötä, jotta ne voisivat yhdenmukaistaa suunnitelmiaan paremmin.
- **Kypros** paransi tutkimus-, innovaatio- ja digitaalipolitiikan apulaisministeriönsä laajakaistaa käsittelevän viraston valmiuksia ja perusti arvostelijajärjestelmän ja tekniset eritelmät investointien tarjouskilpailuja varten.

V. Energia

Rakenneuudistusten tuen pääosaston tuki jäsenvaltioille **parantaa niiden valmiuksia energiauudistusten toteuttamiseen.** Tuki kattaa monia politiikanaloja uusiutuvan energian hankinnasta oikeudenmukaiseen siirtymään ja energiatehokkuuteen.

PAINOPISTE LIPPULAIVAHANKKEISSA

Rakenneuudistusten tuen pääosasto osallistui vuonna 2023 **kolmeen lippulaivahankkeeseen,** jotka liittyivät sisämarkkinoihin ja kilpailukykyyn:

- **Kuusi jäsenvaltiota** (CY, SK, FI, NL, LT ja IE) sai tukea **teknisen tuen välineen vuoden 2023 lippulaivahankkeesta, joka koski uusiutuvan energian hankkeiden lupien nopeuttamista.** Rakenneuudistusten tuen pääosasto pyrki luomaan selkeämpiä, nopeampia ja avoimempia prosesseja lupien hakemiseen ja myöntämiseen uusiutuvan energian hankkeille sovellettavan EU:n lainsäädännön ja tulevien EU:n aloitteiden mukaisesti.
- **Viisi jäsenvaltiota** (IT, SE, HR, HU ja SK) sai **teknisen tuen välineen vuoden 2022 lippulaivahankkeesta tukea oikeudenmukaisen siirtymän täytäntöönpanon tukemiseen.** Rakenneuudistusten tuen pääosasto auttoi

jäsenvaltioita vastaamaan erityisiin haasteisiin alueilla ja aloilla, joihin siirtymä vaikuttaa.

- **Kahdeksan jäsenvaltiota** (BE, CY, EE, HU, IE, LT, MT ja SK) sai tukea teknisen tuen välineen vuoden 2022 lippulaivahankkeesta perusparannusaallon tukemiseen. Rakenneuudistusten tuen pääosasto auttoi jäsenvaltioita puuttumaan joihinkin rakennusten kunnostamisen keskeisiin esteisiin.

Rakenneuudistusten tuen pääosasto antoi **23 jäsenvaltiolle** (AT, BE, BG, CZ, DK, EE, FI, FR, EL, HR, HU, IE, LV, LT, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, ES ja SE) vuonna 2023 tukea, myös teknisen tuen välineen lippulaivahankkeiden puitteissa, **uusiutuvaa energiaa koskevien hankkeiden lupien** saannin nopeuttamiseen, **oikeudenmukaisen siirtymän** täytäntöönpanon tukemiseen ja **perusparannusaallon** tukemiseen.

SAAVUTUKSET

Seuraavassa on esimerkkejä uudistuksista ja valmiuksien kehittämisestä, jotka toteutetaan vuonna 2023 teknisen tuen välineen tuella sisämarkkinoiden ja kilpailukyvyn osa-alueilla:

- Venäjän aloitettua hyökkäyssodan Ukrainaa vastaan teknisen tuen välineestä tuettiin **17:ää jäsenvaltiota** (BE, BG, CY, CZ, EE, EL, ES, FI, HR, HU, IE, IT, PL, PT, RO, SI ja SK) sellaisten uudistusten ja investointien määrittämisessä, joilla vähennetään riippuvuutta Venäjältä tulevasta fossiilisten polttoaineiden tuonnista, sekä REPowerEU-suunnitelman täytäntöönpanossa.
- **Slovenia** hyväksyi uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön tuotantolaitosten käyttöönottoa koskevan lain.
- **Romania** hyväksyi vetystrategian ja toimintasuunnitelman vuodelle 2030.
- **Romania** toimitti julkista kuulemistä varten luonnoksen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä koskevaksi pitkän aikavälin strategiaksi.
- **Liettua** hyväksyi valmisteverolain, jolla otetaan käyttöön saastuttavien polttoaineiden hiilivero.

VI. Kiertotalous

Rakenneuudistusten pääosaston tuki jäsenvaltioille **parantaa niiden valmiuksia kiertotaloutta ja kilpailukykyisempää taloutta edistävien uudistusten toteuttamiseen**. Tuki kattaa muun muassa jätehuollon ja kriittiset raaka-aineet.

Rakenneuudistusten tuen pääosasto myönsi vuonna 2023 muun muassa teknisen tuen välineen lippulaivahankkeen kautta **11 jäsenvaltiolle** (AT, CZ, DK, EL, ES, FI, HU, IT, PT, RO ja SE) tukea i) kansallisten **kiertotalousstrategioiden**, toimintasuunnitelmien ja seurantamekanismien kehittämiseen, ii) tietämyskannan luomiseen **pk-yritysten** siirtymää varten, iii) **jätehuoltoa** koskevan sääntelyn käyttöönottoon, iv) **raaka-ainevirtoja** ja -varastoja koskevan tietoa-aineiston ja suunnitteluvälineen luomiseen sekä v) kaivostoiminnan kiertotalouden parantamiseen.

SAAVUTUKSET

Seuraavassa on esimerkkejä uudistuksista ja valmiuksien kehittämisestä, jotka toteutetaan vuonna 2023 teknisen tuen välineen tuella kiertotaloudessa:

- **Romania** hyväksyi kiertotalousstrategian, kiertotalouden toimintasuunnitelman ja vastaavan seurantasuunnitelman. Lisäksi Romania hyväksyi jätetariffien laskemista koskevaa uutta sekundaarilainsäädäntöä kannustaakseen kiertotalouden lisäämiseen.
- **Espanja** tarjosi kunnille viestintämateriaalia ja valmiuksien kehittämisvälineitä kiertotalouden parantamiseen jätehuollossa.

VII. Digitalisaatio

Rakenneuudistusten tuen pääosaston tuki jäsenvaltioille edistää niiden digitaalista muutosta, joka on yhdenmukainen **Euroopan digitaalista valmiutta** koskevan komission painopisteen ja **digitaalisen vuosikymmenen** tavoitteiden saavuttamisen kanssa. Julkishallinnon digitalisointi on yksityishenkilöiden ja yritysten kannalta olennaisen tärkeää, jotta voidaan luoda perustaa EU:n kilpailukykyiselle taloudelle. Tuki kattaa **monenlaisia politiikanaloja** yhteentoimivuudesta, tekoälystä, liiketoimintaprosessien uudelleensuunnittelusta ja tietoon perustuvasta päätöksenteosta digitaalisiin.

PAINOPISTE LIPPULAIVAHANKKEISSA

Rakenneuudistusten tuen pääosasto osallistui vuonna 2023 **kahteen lippulaivahankkeeseen** jotka liittyivät digitaaliseen siirtymään:

- **Yhdeksän jäsenvaltiota** (DK, IT, EL, LV, PT, SK, CY, IE ja NL) sai tukea teknisen tuen välineen vuoden 2022 lippulaivahankkeista, jotka koskivat häiriönsietokykyisten, innovatiivisten ja ihmislähtöisten digitaalisten hallintopalvelujen kehittämistä. Hankkeet auttavat laatimaan strategioita ja toimintasuunnitelmia, jotka tukevat EU:n julkisen sektorin digitaalisen siirtymän toteuttamista.
- **Neljä jäsenvaltiota** (PT, ES, DK ja RO) sai tukea alueellisen ja paikallisen julkishallinnon digitalisaatiota koskevasta teknisen tuen välineen vuoden 2023 lippulaivahankkeesta. Esimerkiksi **Tanska** sai tukea välineiden kehittämiseen paikallisten, alueellisten ja kansallisten viranomaisten toteuttamien tekoälyhankkeiden riskien arvioimista varten. Tähän kuuluu olemassa olevien tekoälyn käyttötapauksien tietovaraston luominen Tanskan hallinnossa, minkä tavoitteena on edistää uudelleenkäytettävyyttä sekä kansallisesti että Euroopan tasolla.

Rakenneuudistusten tuen pääosasto tuki vuonna 2023 kaikkia jäsenvaltioita, myös teknisen tuen välineen lippulaivahankkeita, joilla edistettiin niiden digitalisointia ja parannetaan digitaalisten palvelujen tarjoamista, datan hallintaa, tekoälyn hyödyntämistä ja järjestelmien yhteentoimivuuden varmistamista.

SAAVUTUKSET

Seuraavassa on esimerkkejä vuonna 2023 teknisen tuen välineen tuella toteutetuista digitalisaatiota koskevista **uudistuksista ja valmiuksien kehittämisestä:**

- **Slovakia** sovelsi kokonaisvaltaista lähestymistapaa julkishallinnon digitaalisten palvelujen parantamiseen yhdistämällä tekoälyn ja eIDAS-kehyksen digitaalista tunnistamista varten. Maa hyväksyi datahallintoa, digitaalivalmiutta ja institutionaalista suunnittelua koskevat strategiat, joihin sisältyi henkilöstöresursseja ja teknologioita sekä EU:n ja kansallisen digitaalialan lainsäädännön turvallisuutta ja taloudellisia vaikutuksia koskevia näkökohtia.
- **Suomi** optimoi oikeuslaitoksen digitalisointia ja toiminnan tehostamista toteuttamalla tieto- ja viestintätekniikan hallintostrategian.
- **Italia** otti käyttöön uuden organisaatorakenteen ja mukautti valtiovarainministeriön toimintaprosesseja kattavien muutosjohtamiseen ja kulttuurin muutokseen keskittyvien tukitoimien avulla.
- **Portugali** kehitti maan digitaalisen siirtymän toimintasuunnitelman mukaisesti kansallisen älykkäitä kaupunkeja koskevan strategian, ja siihen osallistui yli 400 sidosryhmää.

VIII. Koulutus ja osaaminen

Rakenneuudistusten tuen pääosaston tuki jäsenvaltioille edisti osaltaan niiden **koulutusta, osaamista ja osaajien houkuttelua koskevaa politiikkaa**, jolla pyrittiin varmistamaan osaavan työvoiman saanti. Tuella parannettiin niiden valmiuksia suunnitella ja toteuttaa uudistuksia, joilla luodaan perusta osallistavalle taitojen kehittämiselle varhaisesta iästä alkaen ja tarjotaan järjestelmällisiä täydennys- ja uudelleen koulutusmahdollisuuksia myös heikommassa asemassa oleville ryhmille. Lisä uudistuksilla pyrittiin myös houkuttelemaan osaajia EU:n ulkopuolelta.

PAINOPISTE LIPPULAIVAHANKKEISSA

Rakenneuudistusten tuen pääosasto käynnisti vuonna 2023 **kaksi lippulaivahanketta**, jotka koskivat julkisia koulutusta ja osaamista:

- **Kymmenen jäsenvaltiota** (AT, CY, CZ, ES, FI, IE, LV, PL, PT ja SI) sai tukea **teknisen tuen välineen vuoden 2023 lippulaivahankkeesta "Youth FIRST"**, jolla pyritään tukemaan lasten ja nuorten koulutusta, terveyttä ja sosiaalisia tuotoksia parantavia uudistuksia. Tuki kattaa tulevan eurooppalaisen työvoiman keskeiset osa-alueet, kuten osallistavan ja laadukkaan koulutuksen saatavuuden sekä täydennys- ja uudelleen koulutuksen tukemisen.
- **Seitsemän jäsenvaltiota** (BE, CY, DK, ES, MT, NL ja SE) sai tukea **teknisen tuen välineen vuoden 2023 lippulaivahankkeesta "Migrant integration and talent attraction"**, joka on suunnattu jäsenvaltioille, jotka haluavat saada kolmansien maiden kansalaisten **parannetun kotouttamisen, työmarkkinoille osallistumisen ja työvoiman liikkuvuuden tuomia sosiaalisia ja taloudellisia hyötyjä**, kun **osaamisvaje syvenee ja globaali kilpailu lisääntyy**.

Rakenneuudistusten tuen pääosasto tarjosi vuonna 2023 tukea kaikille **27 jäsenvaltiolle** yksittäisten hankkeiden, usean maan hankkeiden ja teknisen tuen välineen lippulaivahankkeiden kautta. Niiden tavoitteena oli parantaa kouluopetuksen, ammatillisen koulutuksen, korkea-asteen koulutuksen, aikuiskoulutuksen sekä uudelleen- ja täydennyskoulutusjärjestelmien laatua ja työmarkkinarelevanssia, varmistaa opetushenkilöstön korkea laatu, säilyttää ja houkuttaa ammattitaitoisia työntekijöitä EU:n ulkopuolelta, nopeuttaa ulkomaisten taitojen ja pätevyyksien tunnustamista ja helpottaa pääsyä laadukkaaseen varhaiskasvatukseen, jotta vanhemmat voivat työskennellä kodin ulkopuolella.

SAAVUTUKSET

Seuraavassa on esimerkkejä vuonna 2023 teknisen tuen välineen tuella toteutetuista **uudistuksista ja valmiuksien kehittämisestä**, joiden tarkoituksena oli lisätä kilpailukykyä investoimalla koulutukseen ja osaamiseen:

- **Ranska** toteutti uuden sukupolven ammatillisen koulutuksen huippukampuksia, joissa keskityttiin parantamaan työmarkkinarelevanssia teknisen tuen välineen hankkeessa kehitetyn ohjauksen avulla.
- **Belgiassa** Vallonian hallitus edisti aikuiskoulutuksen tarjoajien välisiä täydennyskumppanuuksia, joiden tarkoituksena oli kehittää yhteisiä koulutuskursseja ja yhteistyöjärjestelyjä.
- **Malta** päivitti koulujen laadunvarmistuskehystään käyttäen tarkistettuja standardeja, joissa koulujen itsearviointi yhdistetään ulkoiseen tarkastukseen.
- **Viro** yhdensi virallisen koulutuksen ja epävirallisen oppimisen järjestelmiä (mukaan lukien nuorisotoiminta), jotta nuoret voivat kehittää taitojaan joustavampien oppimispolkujen avulla.
- **Espanja** alkoi kehittää strategiaa, jolla helpotetaan muista maista tulevien ihmisten osallistumista ja houkuttelua työmarkkinoille muun muassa digitaalisen alustan avulla.

IX. Kauppa ja avoin strateginen riippumattomuus

Rakenneuudistusten tuen pääosaston tuki jäsenvaltioille parantaa niiden valmiuksia **toteuttaa kauppaa ja avointa strategista riippumattomuutta koskevia uudistuksia**. Tällä osa-alueella tuetaan strategioiden, politiikkojen ja välineiden kehittämistä ulkomaisten investointien helpottamiseksi, riippuvuuksien vähentämiseksi, kilpailun edistämiseksi sekä taloudellisen turvallisuuden ja häiriönsietokyvyn parantamiseksi.

Rakenneuudistusten tuen pääosasto antoi vuonna 2023 **kahdeksalle jäsenvaltiolle** (EL, ES, FI, LV, PL, PT, RO ja SE) tukea siihen, että ne kehittävät ja parantavat teollisia ekosysteemejään, vähentävät riippuvuuttaan keskeisistä resursseista ja parantavat toimitusketjujen häiriönsietokykyä.

SAAVUTUKSET

Seuraavassa on esimerkkejä uudistuksista ja valmiuksien kehittämisestä, jotka toteutetaan vuonna 2023 teknisen tuen välineen tuella kaupan ja avoimen strategisen riippumattomuuden osa-alueilla:

- **Espanja** perusti kansalliseen turvallisuusjärjestelmäänsä strategista toimituskriisiä käsittelevän pysyvän työryhmän.
- **Kroatia** vahvisti ulkomaisten suorien investointien edistämistä ja helpottamista koskevaa strategista kehystä.

Kokonaisuudessaan rakenneuudistusten tuen pääosasto tuki vuonna 2023 jäsenvaltioita tehokkaasti kilpailukyvyyn keskeisissä uudistuksissa ja valmiuksien kehittämisessä. Tulevaisuudessa jäsenvaltioilla on kuitenkin edelleen merkittäviä haasteita vihreään ja digitaaliseen siirtymään soveltuvan kilpailukykyisemmän ja kestävämmän taloudellisen perustan luomisessa.

PÄÄTELMÄT

Rakenneuudistusten tuen pääosasto tehosti vuonna 2023 viestintätoimiaan, jotta kansalliset viranomaiset olisivat tietoisia teknisen tuen välineen tarjoamista mahdollisuuksista ja lisäisivät edelleen vastuuvollisuutta tämän välineen kautta annettavasta tuesta. Tämä johti siihen, että teknisen tuen välineen vuoden 2023 syklillä esitettiin 530 korkealaatuista tukipyyntöä, joiden kokonaismäärä ylitti jälleen ohjelman kapasiteetin ja jotka osoittivat kansallisten viranomaisten olevan kiinnostuneita tämän välineen tarjoamista mahdollisuuksista.

Arviointi- ja valintaprosessin jälkeen teknisen tuen välineen **vuoden 2023 yleisessä menettelyssä valittiin 231 pyyntöä, joiden kokonaismäärä oli 119,7 miljoonaa euroa**. Niiden perusteella kaikissa jäsenvaltioissa suunniteltiin yhteensä **151 hanketta 326:n huipputason uudistuksen** tukemiseksi. Valituista 231 pyynnöstä 30 prosenttia liittyi digitaaliseen siirtymään ja 35 prosenttia Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaan. Lisäksi vuonna 2023 teknisen tuen välineen 151 hankkeesta 66 prosenttia liittyy suoraan tai välillisesti kansallisiin elpymis- ja palautumissuunnitelmiin.

Useita maita kattavien hankkeiden määrän jyrkkä kasvu kolmen viime vuoden aikana oli osoitus teknisen tuen välineen kyvystä tuoda lisää EU:n tason lisäarvoa ja helpottaa hyvien käytäntöjen vaihtoa ja vastavuoroisen oppimisen mahdollisuuksia kansallisten hallintojen välillä. Vuonna 2023 teknisen tuen välineen puitteissa **osallistuttiin myös teknisen tuen välineen lippulaivahankkeisiin huomattavasti enemmän** verrattuna teknisen tuen välineeseen vuonna 2022, jolloin toimintamalli otettiin ensimmäisen kerran käyttöön.

Rakenneuudistusten tuen pääosasto tuki jäsenvaltioita teknisen tuen välineen hankkeiden, myös aiempien syklien hankkeiden, toteutuksessa ja varmisti, että ne olivat onnistuneita ja että niiden tuotokset olivat edelleen jäsenvaltioiden tavoitteiden mukaisia. Hankkeet kattoivat monenlaisia politiikanaloja kansallisten viranomaisten pyyntöjen mukaisesti. Yksi tässä kertomuksessa korostettu osa-alue oli **kilpailukyky**, jonka edistämiseen kaikki 27 jäsenvaltiota saivat tukea toimivien sisämarkkinoiden tuesta julkisten investointien ja infrastruktuurin, digitalisaation sekä koulutuksen ja osaamisen tukeen.

Lokakuussa 2023 hyväksyttiin tiedonanto eurooppalaisen hallinnollisen alueen vahvistamisesta (**ComPAct-aloite**), jossa ehdotetaan konkreettisia toimia julkishallintojen auttamiseksi vastaamaan ihmisten ja yritysten tarpeisiin kaikkialla Euroopassa. Se vahvistaa teknisen tuen välineen roolia kansallisten hallintojen auttamisessa siinä, miten ne voivat kehittää valmiuksiaan uudistusten suunnitteluun ja toteutukseen sekä parhaiden käytäntöjen vaihtamiseen, erityisesti teknisen tuen välineen lippulaivahankkeen **PACEn** kautta.

Sen palautteen perusteella, jota on saatu tukea saaneilta viranomaisilta hanketasolla ja koordinoivilta viranomaisilta maatasolla, **jäsenvaltiot arvostivat** teknisen tuen välineen kautta tarjottavaa **tukea** ja erityisesti sitä, että ne voivat olla aktiivisessa roolissa hankkeiden suunnittelussa ja täytäntöönpanossa. Kiitosta sai myös **rakenneuudistusten tuen pääosaston tehokas viestintä**.

Liite 1 – Teknisen tuen välineen vuosittainen sykli

VALMISTELU JA TIEDOTUS

Maaliskuu–huhtikuu vuosi n-1

Rakenneuudistusten tuen pääosasto kuulee jäsenvaltioita ja Euroopan komission yksiköitä määrittääkseen teknisen tuen välineen seuraavalle syklille ehdotettavat lippulaivahankkeet.

Toukokuu vuosi n-1

Teknisen tuen välineen vuotuisessa konferenssissa käynnistetään virallisesti teknisen tuen välineen seuraava sykli ja esitellään ohjelman painopisteet ja uutuudet jäsenvaltioille.

PYYNTÖJEN TOIMITTAMINEN JA VALINTA

Syyskuu–lokakuu vuosi n-1

Rakenneuudistusten tuen pääosasto ja jäsenvaltiot **keskustelevat** mahdollisia teknisen tuen välineestä annettavan teknisen tuen pyyntöjä koskevia **ideoita**.

31. lokakuuta vuosi n-1

EU:n jäsenvaltiot, jotka haluavat saada teknistä tukea, **toimittavat pyyntönsä** komissiolle kansallisen koordinoituviranomaisensa välityksellä **31. lokakuuta** mennessä. **Omistajuus ja sitoutuminen ovat uudistusten onnistumisen kannalta ratkaisevia.**

Marraskuu–joulukuu n-1

Rakenneuudistusten tuen pääosasto analysoi vastaanotetut pyynnit varmistaakseen, että hankkeissa noudatetaan **yhdenvertaisen kohtelun, moitteettoman varainhoidon ja avoimuuden periaatteita**. Arviointivaiheeseen kuuluu myös muiden komission yksiköiden kuuleminen, jotta voidaan vahvistaa, että **hankkeissa ei ole päällekkäisyyksiä**, ja varmistaa niiden täydentävyys meneillään olevien tukipolitiikkojen kanssa.

Joulukuu–maaliskuu vuosi n

Rakenneuudistusten tuen pääosasto tekee rahoitettavien teknisen tuen hankkeiden esivalinnan ja käynnistää sisäisen päätöksentekoprosessin. Euroopan komissio hyväksyy teknisen tuen välineen tuensaajaksi valittujen pyyntöjen **työohjelman ja rahoituspäätöksen**.

HANKKEEN TOTEUTTAMINEN

Maaliskuu–kesäkuu vuosi n

Rakenneuudistusten tuen pääosasto suunnittelee teknisen tuen välineen hankkeet ja määrittelee kunkin hankkeen suunnitellut toimet, tuotokset ja tulokset yhteistyössä jäsenvaltioiden edunsaajaviranomaisien kanssa. Rakenneuudistusten tuen pääosasto valitsee parhaat saatavilla olevat asiantuntijat, jotka auttavat tilinä antamaan räätälöityä tukea jäsenvaltioille.

Toukokuu–kesäkuu vuosi n

Komissio ja asianomainen jäsenvaltio sopivat vuosittain teknisen tuen välineen **yhteistyö- ja tukisuunnitelmista**, joissa vahvistetaan tuen sovitut painopistealat ja soveltamisala, tavoitteet, suuntaa-antava aikataulu ja rahoituspuutteet.

Vuoden n kesäkuusta alkaen

Teknisen tuen välineestä tuetun hankkeen toteuttamisen aikana rakenneuudistusten tuen pääosasto tekee tiivistä yhteistyötä teknisen asiantuntemuksen tarjoajien kanssa.

HANKKEEN ARVIOINTI

Hankkeen loppu + 3 kk

Rakenneuudistusten tuen pääosasto tekee tyytyväisyyskyselyn kerätäkseen palautetta rakenneuudistusten tuen pääosaston työntekijöiltä, edunsaajaviranomaisilta ja hankkeen täytäntöönpanosta vastaavilta palveluntarjoajilta.

Hankkeen loppu – 12 kk myöhemmin

Rakenneuudistusten tuen pääosasto seuraa jäsenvaltioiden edunsaajaviranomaisien toimia varmistaakseen, että odotetut tulokset saavutetaan, ja toimittaa niille noin 12 kuukauden kuluttua virallisen palautekyselyn.

Liite 2 – Teknisen tuen välineen vuoden 2023 yleinen menettely: pyynnöt jäsenvaltioittain

Maa	Toimitettu	Peruttu	Ei valittu	Valittu
Itävalta	11		5	6
Belgia	22	1	11	10
Bulgaria	16		8	8
Kroatia	15		5	10
Kypros	23		13	10
Tšekki	20		11	9
Tanska	5		2	3
Viro	11		4	7
Suomi	18		10	8
Ranska	21	3	7	11
Saksa	18		7	11
Kreikka	43		27	16
Unkari	16		12	4
Irlanti	19		10	9
Italia	25		13	12
Latvia	31		20	11
Liettua	10		5	5
Luxemburg	3		2	1
Malta	22		14	8
Alankomaat	10		4	6
Puola	26		18	8
Portugali	45		33	12
Romania	33	3	20	10
Slovakia	20		10	10
Slovenia	15		5	10
Espanja	22		10	12
Ruotsi	10		6	4
Kaikki yhteensä	530	7	292	231